

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja
Apríl 2018

Správa

o činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského
samosprávneho kraja za rok 2017

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Správa o činnosti...

Predkladateľ:

.....

Zodpovedná:

Mgr. Art. Zuzana Šajgalíková, riaditeľka odboru cestovného ruchu a kultúry

Spracovatelia:

Mgr. R. Šenkirik, vedúci oddelenia kultúrnej infraštruktúry
Renáta Staněková, referentka oddelenie kultúrnej infraštruktúry

Bratislava
apríl 2018

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č. .... /2018
zo dňa ..... apríla 2018

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A. s c h v a ľ u j e

Správu o činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja za rok 2017.

B. u k l a d á

Dôvodová správa

V súlade s originálnymi kompetenciami, vymedzenými zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch, zriaďuje Bratislavský samosprávny kraj sedem kultúrnych zariadení: štyri divadlá, osvetové stredisko, múzeum a knižnicu, ktoré tvoria základnú kultúrnu infraštruktúru BSK. Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK majú právnu subjektivitu a hospodária v režime príspevkových organizácií.

Oddelenie kultúry Úradu Bratislavského samosprávneho kraja každoročne spracováva a predkladá do Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja správu o činnosti kultúrnych zariadení. Ide o informačný materiál, sumarizujúci základné štatistické a ekonomické údaje za predchádzajúci rok. Vzhľadom na nárast rozsahu agendy, spojenej s aktualizáciou Stratégie rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2015-2020 a s implementáciou Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu kultúry Úrad BSK s účinnosťou od 1.4.2017 prijal organizačnú zmenu na Odbore cestovného ruchu a kultúry, predmetom ktorej je rozčlenenie oddelenia kultúry na: Oddelenie kultúrneho plánovania (má v gescii najmä napĺňanie a aktualizáciu Stratégie rozvoja kultúry a agendu Dotačnej schémy na podporu kultúry) a Oddelenie kultúrnej infraštruktúry (má v gescii najmä kultúrne zariadenia, podporu tradičných podujatí a aktivít vrátane ochrany pamiatkového fondu). Správu o činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK za rok 2016 už predkladá novovytvorené oddelenie kultúrnej infraštruktúry odboru cestovného ruchu a kultúry.

Predložená správa v stručnej forme rekapituluje plnenie hlavných funkcií, činnosť, aktivity a podujatia kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja za rok 2016 v kontexte základných programových dokumentov Bratislavského samosprávneho kraja (Stratégia rozvoja kultúry 2015-2020, PHSR 2014-2020, Akčný plán implementácie PHSR 2014-2020), ako aj v spojitosti s činnosťou oddelenia kultúrnej infraštruktúry a oddelenia kultúrneho plánovania Úradu Bratislavského samosprávneho kraja. Cieľom predloženého materiálu je poskytnúť o činnosti kultúrnych zariadení adekvátnu informáciu poslancem zboru Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja, ale aj širšej verejnosti.

Predkladatelia a spracovatelia materiálu odporúčajú Zastupiteľstvu BSK predložený návrh materiálu prerokovať a schváliť.

SPRÁVA O ČINNOSTI KULTÚRNYCH ZARIADENÍ V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Podpora kultúry, prezentácia a propagácia kultúrnych aktivít a podpora ochrany kultúrneho dedičstva patrí medzi základné originálne kompetencie vyšších územných celkov. Bratislavský samosprávny kraj (ďalej len „BSK“) v súlade s vymedzeným kompetenčným rámcom vytvára a zabezpečuje podmienky rozvoja kultúry v bratislavskom regióne, a to jednak priamo, prostredníctvom svojich orgánov a príslušných organizačných zložiek Úradu BSK (odbor cestovného ruchu a kultúry, oddelenie kultúrnej infraštruktúry, oddelenie kultúrneho plánovania), ako aj prostredníctvom organizácií (kultúrnych zariadení) vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti (ďalej len „kultúrne zariadenia“). Kompetencie, ciele, poslanie, rozvojové aktivity a konkrétne činnosti Bratislavského samosprávneho kraja v oblasti kultúry sú určené platným legislatívnym rámcom, predovšetkým zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch a zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov a základnými programovými dokumentmi BSK (Stratégia rozvoja kultúry BSK na roky 2015-2020, Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja BSK na roky 2014-2020, Akčný plán BSK pre implementáciu PHSR BSK na roky 2014-2020, Územný plán regiónu – Bratislavský samosprávny kraj), a to v súlade so špecializovanými právnymi normami pre jednotlivé oblasti kultúry, najmä v súlade so zákonom NR SR č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom NR SR č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách v znení neskorších zmien a doplnkov, zákonom NR SR č. 189/2015 Z. z. o kultúrno-osvetovej činnosti, zákonom NR SR č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom NR SR č. 212/1997 Z. z. o povinných výtláčkoch v znení neskorších úprav a doplnkov, zákonom NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších úprav a doplnkov, zákonom NR SR č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom v znení neskorších úprav a doplnkov.

Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK hospodária v režime príspevkových organizácií a disponujú plnou právnou subjektivitou. Vo svojej činnosti a pri správe zvereného majetku BSK sú viazané najmä vyššie uvedenými špecializovanými zákonmi a nadväzujúcimi vykonávacími predpismi, zákonom NR SR č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a zákonom NR SR č. 446/2001 o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov a ďalšími všeobecne záväznými právnymi normami. Vo svojej činnosti vychádzajú zo základných zriaďovacích dokumentov a riadia sa uzneseniami Zastupiteľstva BSK, všeobecne záväznými nariadeniami BSK a ďalšími internými predpismi BSK, spolupracujú s orgánmi štátnej správy, orgánmi samospráv miest a obcí, ďalšími odbornými inštitúciami a stavovskými združeniami. Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK sú verejné inštitúcie a plnia kultúrnu, umeleckú, osvetovú, vzdelávaciu, akvizičnú, informačnú, metodickú a ďalšie funkcie, vymedzené príslušnými ustanoveniami špecializovaných právnych noriem.

Bratislavský samosprávny kraj zriaďuje sedem kultúrnych zariadení. Štyri z nich sú divadlá a sídli na území Bratislavy: Divadlo ARÉNA, Divadlo ASTORKA Korzo'90, Divadlo LUDUS a Bratislavské bábkové divadlo. Mimo Bratislavy sídli Malokarpatské osvetové stredisko v Modre, Malokarpatská knižnica v Pezinku a Malokarpatské múzeum v Pezinku. **Svoju činnosť vykonávajú v súlade s úsilím BSK saturovať potreby a záujmy obyvateľov kraja v oblasti kultúry na celom svojom území, bez ohľadu na sídla kultúrnych zariadení.** Toto poslanie sa jednotlivé kultúrne zariadenia usilujú naplniť či už ako spádové inštitúcie, prostredníctvom vysunutých pracovísk (v prípade divadiel zájazdovými vystúpeniami), regionálnymi podujatiami, partnerstvami a spoluprácou s inými subjektmi, sieťovaním viacerých subjektov pri realizácii podujatí a projektov, alebo koordinačno-metodickou činnosťou. Kultúrne zariadenia zároveň poskytujú služby aj návštevníkom regiónu,

angažujú sa v nadregionálnych aktivitách a priamo participujú na tvorbe, ochrane a prezentácii kultúrnych hodnôt a vytváraní dobrého mena BSK doma aj v zahraničí.

V roku 2017 v siedmich kultúrnych zariadeniach pracovalo celkovo 175 zamestnancov (prepočítané plné pracovné úväzky), o 2 viac ako v roku 2016.

Nasledujúca tabuľka obsahuje kvantitatívnu rekapituláciu činností jednotlivých kultúrnych zariadení v roku 2017. Prehľadne sumarizuje aktivity realizované v rozsahu základného poslania zariadení, podujatia v súčinnosti s Úradom BSK, ako aj v spolupráci s inými subjektmi, účasti na festivaloch, súťažiach, prehliadkach a ďalšie kultúrne a spoločenské podujatia, ako aj podujatia nad rámec plnenia hlavných úloh, realizované smerom k verejnosti. Pre porovnanie je uvedený aj počet zamestnancov jednotlivých kultúrnych zariadení:

Tabuľka č. 1: Počet zamestnancov a počet aktivít kultúrnych zariadení v r. 2017

Názov zariadenia	Počet zamestnancov	Počet aktivít
Divadlo ARÉNA	33	147
Divadlo ASTORKA KORZO '90	39	185
Bratislavské bábkové divadlo	42	261
Divadlo LUDUS	9	78
Malokarpatské múzeum Pezinok	18	134
Malokarpatské osvetové stredisko Modra	16	55
Malokarpatská knižnica v Pezinku	18	453

Zameranie a forma aktivít sú rozdielne v závislosti od odborného zamerania jednotlivých inštitúcií. Podrobnejšie sú rozvedené v komentári o činnosti jednotlivých kultúrnych zariadení.

Prehľad rozpočtu a čerpania finančných prostriedkov kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK v roku 2017.

Rozpočet a čerpanie rozpočtu 2017

Schválený rozpočet na rok 2017 pre kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK predstavoval celkom sumu 4,4 mil. EUR. Úpravami rozpočtu k 31.12.2017 bol rozpočet navýšený na sumu 7,2 mil. EUR. Čerpanie finančných prostriedkov k 31.12.2017 z rozpočtu BSK celkom bolo vo výške 5,5 mil. EUR.

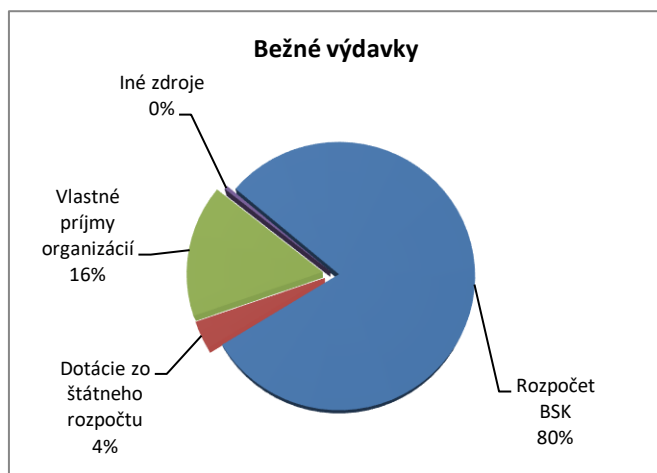
1) Bežné výdavky v EUR

Zdroj financovania	Schválený rozpočet na rok 2017	Upravený rozpočet k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017 v %	Rozdiel čerpania k upravenému rozpočtu
Rozpočet BSK	3 857 933	3 911 750	3 904 738	100%	7 012
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	215 524	168 272	78%	47 252
Vlastné príjmy organizácií	546 352	922 553	777 741	84%	144 812
Iné zdroje	7 900	21 813	21 706	100%	107
Celkom	4 412 185	5 071 641	4 872 458	96%	199 183

2) Kapitálové výdavky v EUR

Zdroj financovania	Schválený rozpočet na rok 2017	Upravený rozpočet k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017 v %	Rozdiel čerpania k upravenému rozpočtu
Rozpočet BSK	0	1 973 062	513 389	26%	1 459 673
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	54 469	20 800	38%	33 669
Vlastné príjmy organizácií	0	4 954	4 954	100%	0
Celkom	0	2 032 486	539 144	27%	1 493 342

Financovanie kultúrnych zariadení podľa čerpania zdroja financií k 31. 12. 2017

Prehľad financovania podľa jednotlivých kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK.

Financovanie kultúrnych zariadení podľa zdroja financií – **bežné výdavky** v EUR

Názov organizácie / zdroj financovania	Schválený rozpočet na rok 2017	Upravený rozpočet k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017	Čerpanie k 1.12.2017 v %	Rozdiel čerpania k upravenému rozpočtu
Divadlo ARÉNA	1 295 349	1 519 337	1 380 917	91%	138 419
Rozpočet BSK	1 035 189	1 045 189	1 045 189	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	46 600	26 600	57%	20 000
Vlastné príjmy organizácie	260 160	426 748	308 328	72%	118 419
Iné zdroje	0	800	800	100%	0
Divadlo ASTORKA Korzo '90	1 034 597	1 207 437	1 191 763	99%	15 674
Rozpočet BSK	886 097	886 097	886 097	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	63 060	63 060	100%	0
Vlastné príjmy organizácie	148 500	254 930	239 256	94%	15 674
Iné zdroje	0	3 350	3 350	100%	0
Bratislavské bábkové divadlo	749 849	832 314	809 460	97%	22 854
Rozpočet BSK	675 849	686 739	686 739	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	23 370	9 370	40%	14 000
Vlastné príjmy organizácie	74 000	115 096	106 242	92%	8 854
Iné zdroje	0	7 109	7 109	100%	0
Divadlo LUDUS	292 830	322 779	309 937	96%	12 841
Rozpočet BSK	274 708	293 118	286 106	98%	7 012
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	10 847	5 336	49%	5 511
Vlastné príjmy organizácie	18 122	18 814	18 495	98%	318

Malokarpatské osvet. stredisko v Modre	350 773	452 108	452 091	100%	17
Rozpočet BSK	340 103	344 663	344 663	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	38 400	38 400	100%	0
Vlastné príjmy organizácie	10 670	68 874	68 857	100%	17
Iné zdroje	0	171	171	100%	0
Malokarpatské múzeum v Pezinku	366 664	394 909	390 982	99%	3 927
Rozpočet BSK	333 764	343 201	343 201	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	13 327	10 996	83%	2 331
Vlastné príjmy organizácie	25 000	28 697	27 209	95%	1 488
Iné zdroje	7 900	9 684	9 576	99%	107
Malokarpatská knižnica v Pezinku	322 123	342 758	337 307	98%	5 450
Rozpočet BSK	312 223	312 743	312 743	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	19 920	14 510	73%	5 410
Vlastné príjmy organizácie	9 900	9 394	9 354	100%	40
Iné zdroje	0	700	700	100%	0
Celkom	4 412 185	5 071 641	4 872 458	96%	199 183

Čerpanie z rozpočtu BSK voči upravenému rozpočtu je takmer 100 %. Divadlo LUDUS nepoužilo celú dotáciu 14 400 € na nájom nových priestorov a vrátilo sumu 7 012 € nakoľko nájom nových priestorov bol nižší ako predošlý nájom.

Rozdiel pri dotáciách zo štátneho rozpočtu v čerpaní rozpočtu oproti upravenému rozpočtu tvoria dotácie, ktoré kultúrnym zariadeniam boli pripísané na účet v roku 2017, ale ich čerpanie a vyúčtovanie je zmluvne možné realizovať aj v roku 2018.

Vlastné príjmy organizácie - rozdiel medzi čerpaním a upraveným rozpočtom tvoria výdavkovú časť zostatku vlastných finančných prostriedkov organizácií.

Financovanie kultúrnych zariadení podľa zdroja financií – kapitálové výdavky v EUR

Názov organizácie / zdroj financovania	Schválený rozpočet na rok 2017	Upravený rozpočet k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017	Čerpanie k 1.12.2017 v %	Rozdiel čerpania k upravenému rozpočtu
Bratislavské bábkové divadlo	0	1 412 536	62 536	4%	1 350 000
Rozpočet BSK	0	1 407 582	57 582	4%	1 350 000
Vlastné príjmy organizácie	0	4 954	4 954	100%	0
Malokarpatské múzeum v Pezinku	0	452 250	308 908	68%	143 342
Rozpočet BSK	0	397 781	288 108	72%	109 673
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	54 469	20 800	38%	33 669
Malokarpatské osvet. stredisko v Modre	0	167 700	167 700	100%	0
Rozpočet BSK	0	167 700	167 700	100%	0
Celkom	0	2 032 486	539 144	27%	1 493 342

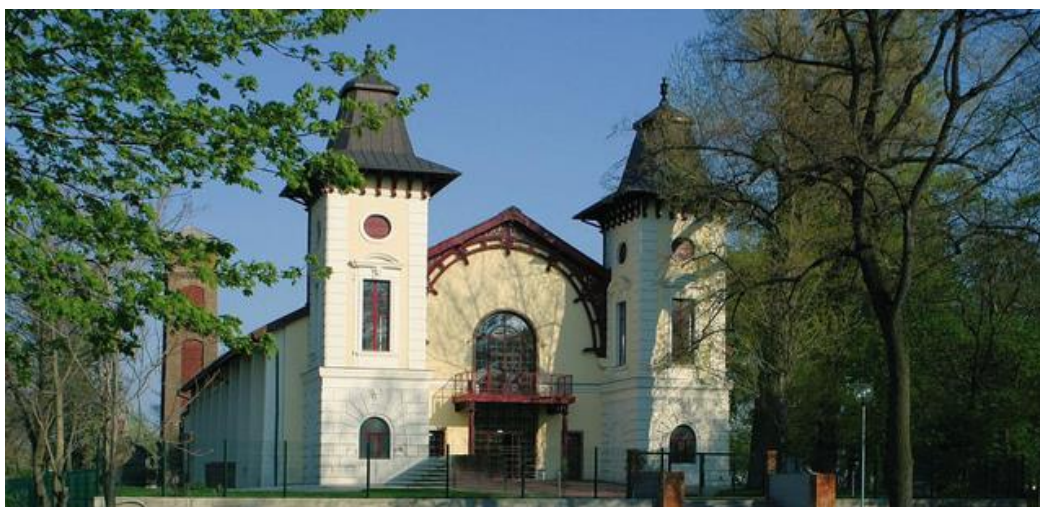
Bratislavské bábkové divadlo – v rozpočte na rok 2017 bolo schválených na rekonštrukciu divadla **1 350 000,- Eur z úverových zdrojov**. Akcia sa nezrealizovala z dôvodu, že **nebolo ukončené verejné obstarávanie na zhotoviteľa**. V roku 05/2017 UVO zrušilo súťaž, na základe námietky firmy EURO BUILDING, a. s.. Dňa 23.08.2017 sa opäť vyhlásila súťaž, ktorá doposiaľ trvá. Dňa 11.01.2018 sa otvárali obálky, momentálne sa porovnávajú cenové ponuky.

Malokarpatské múzeum v Pezinku – v rozpočte na rok 2017 bolo schválených na projektové práce k rekonštrukcii podkrovia **60 000,- Eur z úverových zdrojov, vysúťažená suma bola 59 100,- Eur**. Z týchto prostriedkov sa vyčerpalo 7 800,- Eur. Nevyčerpala sa čiastka 52 200,- Eur, **do roku 2018 prechádza suma, už schválená 51 300,- Eur**. Projekt na stavebné povolenie je vyhotovený, v roku 2018 sa vyhotoví realizačný projekt s inžinierskou činnosťou. Schválených **156 570,- Eur z úverových zdrojov** na kúpu susediacich nehnuteľností a následná sanácia – múzeum Ferdiša Kostku v Stupave, čerpalo sa 115 799,24 Eur, **zostatok 40 770 Eur prešiel do roku 2018** a bude použitý na sanáciu vlhkosti múzea Ferdiša Kostku (už sa realizuje).Schválených **18 530,- Eur z rezervného fondu** bolo na projektovú dokumentáciu k rekonštrukcii dvoch budov múzea Ferdiša Kostku. Vyčerpalo sa 10 506,- Eur (realizačný projekt, štúdia), **zostatok v čiastke 8 024,- Eur bude čerpaných v roku 2018** (dokončenie projektu). Na rekonštrukciu kaštieľa v Malinove boli schválené finančné prostriedky vo výške 265 000,- Eur. Rekonštrukcia bola vo výške 256 321 Eur. **Nevyčerpané finančné prostriedky boli vo výške 8 679 Eur**.

Celkovo sa nevyčerpali kapitálové výdavky pre Malokarpatské múzeum v Pezinku za rok 2017 vo výške 109 673 Eur.

DIVADLO ARÉNA

Divadlo ARÉNA sídli v historickej budove z roku 1898 na petržalskom nábreží Dunaja (Viedenská cesta č. 10). Objekt budovy je národnou kultúrnou pamiatkou a je situovaný na mieste, kde v minulosti stál jeden z najstarších divadelných stánkov v Bratislave – amfiteáter s rovnakým názvom z roku 1828. Budova divadla je vo vlastníctve Bratislavského samosprávneho kraja. Maximálna kapacita veľkej divadelnej sály je 318 divákov, pri štandardnej úprave hľadiska a javiska je to 264 miest. Štúdiový divadelný priestor Loft Aréna ponúka miesta pre cca 80 divákov. Divadlo nemá stály umelecký súbor.

Ambíciou divadla od jeho vzniku je prinášať tituly, ktoré na domácich javiskách ešte neboli uvedené a ktoré obohacujú repertoár ponukou, oslovujúcou aj náročného diváka. Do povedomia verejnosti sa zapísali predovšetkým inscenácie „občianskeho cyklu“, venované najzávažnejším a najkontroverzným vnímaným témam našich dejín a súčasnosti. Na javisku sa aj v roku 2017 striedala súčasná i klasická činohra, opera, rockové a džezové koncerty a pokračoval projekt Ultimatívne kino ARÉNA, zameraný na prezentáciu slovenskej a svetovej filmovej klasiky.

Zámer rekonštrukcie národnej kultúrnej pamiatky - budovy Divadla ARÉNA schválilo Zastupiteľstvo BSK uznesením č. 1/2016 zo dňa 29. 1. 2016. Následne počas dvoch rokov prebiehal proces zaobstarania projektovej dokumentácie a prípravy rekonštrukcie divadla.

Premiéry

Divadlo ARÉNA pripravilo v roku 2017 päť premiér. Ako prvá mala v januári premiéru inscenácia hry **EXTASY SHOWV** v réžii Juraja Bielika. Tragikomédia o starých ľuďoch v dnešnom krutom a nemilosrdnom svete priniesla zamyslenie nad zlyhávajúcim sociálnym systémom. V poradí druhá inscenácia **TISO**, ktorej autorom a režisérom v jednej osobe je Rastislav Ballek, v umeleckom stvárnení Mariana Labudu ml., predstavila kontroverznú postavu slovenských dejín. V máji divadlo uviedlo hru Petra Quiltera v režijnej úprave Soni Ferencovej **OPONA HORE**, úsmevnú komédiu o tom, ako to dopadne, keď päťica žien zdedí staré chátrajúce divadlo. Na úvod novej divadelnej sezóny pripravili hru svetoznámeho dramatika Tennessee Williamsa **SKLENENÝ ZVERINEC** v réžii Martina Čičváka, dramatický príbeh matky, ktorá sa snaží pre svoje deti vybojovať lepší život. V závere kalendárneho roka divadlo uviedlo premiéru hry **BANKÁRI** v réžii Juraja Bielika, v ktorej päťica hercov v kabaretnom kolotoči odhaľuje skrytý svet peňazí, úctov, úrokov, hypoték, ktoré ovplyvňujú náš život viac, ako si myslíme.

Multizánrové, multikultúrne projekty

Priestory Divadla Aréna sa počas roka 2017 naplnili ďalšími podujatiami ako napr. pokračoval úspešný cyklus džezových koncertov **Jazz v Aréne**, na ktorých vystúpili hviezdy slovenskej a zahraničnej jazzovej scény. Ďalej to boli Gypsy Jazz Festival, Koncert filmovej hudby v podaní Pražského filmového orchestra, One Day Jazz Festival Jeseň 2017, koncerty BRAK Agon Orchestra a BRAK Lubomir Melnyk, vystúpenie formácie THE BACKWARDS s Beatles Show, Benefičný koncert Počuť srdcom.

Už deviatu sezónu Divadlo Aréna pokračovalo v projekte prenosov operných predstavení z **Metropolitnej opery v New Yorku**, spolu 10 titulov vo vysokej kvalite prenosu – Nabucco, Romeo a Júlia, Rusalka, La traviata, Idomeneo, Eugen Onegin, Gavalier s ružou, Norma, Čarovná flauta, Anjel skazy

V rámci už zabehnutého projektu **Ultimatívne kino** v Aréne premietli celkom v dvoch sekciách (Legendárne televízne pondelky a Najkrajšie filmy nášho života) 23 filmov zo svetovej a slovenskej filmovej a televíznej klasiky.

Medzi ďalšie podujatia patrili hostovanie súboru Činoherného klubu Praha s inscenáciou **Bratři Karamazovi**, pri príležitosti 15. výročia vzniku DUK, v apríli pripravili vernisáž výstavy **Divadlo ARÉNA, viac ako divadlo** pri príležitosti 25. výročia vzniku divadla, v máji sa konalo predstavenie inscenácie Dois v rámci **Festivalu nového cirkusu Cirkul'art**, v septembri usporiadali **Nedeľný BRUNCH** – oslavu 15. narodenín DUK a Divadla ARÉNA.

Divadlo Aréna a Univerzita Komenského v Bratislave zorganizovali už štrnásty ročník letnej univerzity pre deti od 9 do 14 rokov. Myšlienka vzniku **Detskej Univerzity Komenského (DUK)**, ktorej hlavným iniciátorom je riaditeľ Divadla Aréna Juraj Kukura, bola inšpirovaná existenciou detských univerzít v Európe a na celom svete, kde tieto projekty spĺňajú funkciu podpory vzdelávania mladých talentovaných žiakov. Súčasne sa tak využili priestory a kapacita divadla počas divadelných prázdnin a zmysluplne sa doplnila ponuka letných podujatí pre deti a mládež. Študenti DUK 2017 mali príležitosť zúčastniť sa exkurzie do NR SR a na parlamentnej Hodine otázok interpelovať politikov. Súčasťou DUK sú každoročne mnohé sprievodné akcie, v roku 2017 to boli predovšetkým Army workshop, workshop s TA3, výlet Planinka – do ľudovej dedinky, komunikačno-debatný workshop, loďou za umením do Danubiany, prehliadka Energolandu, návšteva výrobných hál v závode Volkswagen Slovakia, animačný program Nech šije! a Drsná škola, IT workshop Technológie budúcnosti, Street Dance Workshop, návšteva NR SR a parlamentná hodina otázok a odpovedí.

Divadelné festivaly

S inscenáciou **LULU** od renomovaného dramatika Franka Wedekinga sa ARÉNA predstavila v júni na Medzinárodnom festivale Divadlo Evropských regionů Hradec Králové, Česká Republika a s predstavením **PERSONA** od tvorcov Bergman, Procházka, Vajdová vystúpili na festivale Dotyky a spojenia v Martine.

V roku 2017 Divadlo ARÉNA realizovalo okrem spomínaných festivalov ďalších 11 hosťovských predstavení na Slovensku: hrali vo Zvolene, Banskej Bystrici, Košiciach, Trenčianských Tepliciach, Svite, Nitre, Žiline, Seredi, Novej Bani, Nových Zámkoch a v Sliachi.

Nominácie a ocenenia

Juraj Mokry získal za postavu Francoisa v inscenácii Podvolenie Výročnú cenu Litfonda 2017 za umenie v oblasti divadla.

Využívanie externých zdrojov

Divadlo získalo v roku 2017 z Fondu na podporu umenia finančné prostriedky v objeme 32.000,- EUR, na hudobný cyklus „Jazz v Divadle ARÉNA“ 12.000,- EUR, na podporu projektu

Viliam Klimáček: Café Dubček (pracovný názov) to bolo 11.000,- EUR a na podporu projektu cyklus koncertov „Giacomo Puccini: TOSCA“ dotáciu vo výške 9.000,00EUR

Záver

V roku 2017 navštívilo Divadlo ARÉNA celkom 31.849 návštevníkov a divadlo im ponúklo na domácej scéne spolu 147 podujatí, z toho 104 repertoárových, 10 projekcií opery, 23 filmových projekcií a množstvo podujatí realizovaných formou prenájmu priestorov divadla iným subjektom. Divadlo ARÉNA pripravilo v roku 2017 päť premiér a zameralo sa na žánrovú pestrosť domácej scény, ktorú doplnilo festivalovou a zájazdovou činnosťou. Rozmanitá dramaturgická ponuka ako aj vyvážená a kvalitná produkcia Divadla ARÉNA dlhodobo rozširujú možnosti kultúrneho využitia v hlavnom meste.

DIVADLO ASTORKA KORZO´90

Divadlo ASTORKA Korzo´90 (DAK´90) bolo zriadené Ministerstvom kultúry SR 1. apríla 1990. V roku 1993 bolo premenované na Divadlo ASTORKA Korzo ´90 (DAK´90). S účinnosťou od 1. apríla 2002 prešlo Divadlo ASTORKA Korzo ´90 do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja.

Divadlo nemá svoju budovu a pôsobí v prenajatých priestoroch v budove Ministerstva kultúry SR na námestí SNP č. 33 v Bratislave. Aktuálna nájomná zmluva platila do 11.1.2017 a je od 1.2.2017 predĺžená o ďalších 5 rokov. Kapacita sály je 212 miest. Uvedené priestory nie sú v pravom zmysle slova divadelné a nie sú vybavené adekvátnou divadelnou technológiou (pôvodne slúžili ako banketová miestnosť Tatra banky, neskôr ako kino). Vedenie divadla s administratívnym zázemím sídli v prenajatých priestoroch „Domu umenia“ na Námestí SNP č. 12 v správe Národného osvetového centra. Prenájom administratívnych priestorov končí 30. 6. 2018. Napriek tomu DAK´90 dlhodobo patrí k najúspešnejším a umelecky najambicióznym slovenským divadelným scénam. Na rozdiel od Divadla Aréna má DAK´90 vlastný umelecký súbor.

Premiéry

V roku 2017 Divadlo ASTORKA Korzo ´90 pripravilo tri nové divadelné inscenácie. Špeciálne pre ASTORKU vznikla dramatisácia románu **LETMÝ SNEH** Pavla Vilikovského a jej inscenovanú verziu v réžii Juraja Nvotu uviedli v januári ako prvú. V marci mala premiéru

antická Sofoklova tragédia **ELEKTRA**, viac ako 2 500 rokov starý tragický príbeh pomsty, v ktorom otec zabije dcéru, manželka manžela a syn matku. Ako slovenskú premiéru uviedla Astorka v júni divadelnú inscenáciu hry súčasného nemeckého dramatika Davida Gieselmana **KONTAJNER PARÍŽ** v réžii Mariána Amslera, komediálny príbeh o hľadaní strateného kontajneru s tajuplným obsahom v európskych metropolách.

Divadelné festivaly a zahraničné zájazdy

V roku 2017 Divadlo ASTORKA Korzo '90 úspešne reprezentovalo bratislavský región na domácej scéne a v ďalších slovenských mestách. Popri pravidelných reprízach repertorových predstavení na domácej scéne realizovali počas roka zájazdy v rôznych divadelných a kultúrnych centrách na celom Slovensku, kde sa inscenácie Divadla ASTORKA Korzo '90 už tradične tešia veľkému diváckemu úspechu. Boli na zájazdoch v Brne, Žiline, Košiciach, Prešove, Kremnici, Prievidzi a v Martine. S Inscenáciou **ELEKTRA** vystúpili na festivale Dotyky a spojenia v Martine, s hrou **LETMÝ SNEH** v Hradci Králové na festivale Divadlo evropských regionů, s hrou **KONTAJNER PARÍŽ** vystúpili na Dňoch ASTORKY vo Švandovom divadle v Prahe a na festivale Vianoce v Divadle v Myjave.

Festival ASTORKA 2017

Tak ako po iné roky, v jeseni pripravila Astorka už XIII. ročník Festivalu ASTORKA 2017, na ktorom hostovali Divadlo Komediograf z Brna, Teatro delle Albe Ravenna z Talianska, divadlo Katona Józsefa Szimháza z Budapešti z Maďarska, Dejvické divadlo a Švandovo divadlo z Prahy. Festival Astorka prináša komorné tituly profesionálnych divadiel objavné zásadnou témou súčasnosti alebo inovatívnym prístupom ku divadelnej klasike. Súčasťou festivalu sú tradične aj Scénické rozhovory a nočný blues v ASTORKE v podaní kapely SITRA ACHRA. Popri festivale pravidelne pracuje tvorivá fotografická dielňa pod vedením Pavla Breiera a výstupom jej mapovania všetkých podujatí a udalostí na festivale sú fotografické výstavy.

Multižánrové, multikultúrne projekty

Deviaty ročník podujatia **Noc literatúry** sa konal 10. mája na trinástich miestach v Bratislave. Išlo o sériu čítaní úryvkov zo slovenských prekladov z kníh súčasných svetových autorov na zaujímavých, bežne s literatúrou nespájaných miestach a jedným z netradičných miest čítania bol aj Trezor – štúdio divadla. V rámci podujatia **Noc múzeí a galérií s osobnosťami ASTORKY** bola pre verejnosť sprístupnená divadelná výstava kostýmov, výtvarných návrhov kostýmov a makiet divadelných inscenácií Divadla ASTORKA Korzo '90. V pripravených projekciách boli prezentované ukážky z inscenácií a tiež fotografie z divadelných inscenácií, kde účinkovali herečky Zuzana Kronerová a Zita Furková. Slovenská teatrologička a divadelná kritička Zuzana Bakošová-Hlavenková uviedla profesijné i osobnostné profily týchto významných a obľúbených herečiek. Nasledovala moderovaná beseda s pani Zuzanou Krónerovou a Zitou Furkovou a ich autogramiáda.

Nominácie a ocenenia

V kategórii Dosky 2017 získal nomináciu na Cenu za najlepší mužský herecký výkon sezóny **Ady Hajdu** za postavu Čimborazku v divadelnej inscenácii Letmý sneh v réžii Juraja Nvotu, ceny a prémie Literárneho fondu získali za divadelný výkon **Ady Hajdu** za postavu Čimborazku a **Juraj Nvota** za réžiu divadelnej inscenácie Letmý sneh. Cenu za celoživotné dielo v oblasti divadla získal **Boris Farkaš**.

Ďalšie prémie Literárneho fondu v oblasti divadla získal **Marián Labuda** za postavu Oresta v divadelnej inscenácii Elektra, **Zuzana Konečná** za postavu Elektry v divadelnej inscenácii Elektra a **Rebeka Poláková** za postavu Chrysothemis v divadelnej inscenácii Elektra.

Využívanie externých zdrojov

Divadlo získalo v roku 2017 z Fondu na podporu umenia finančné prostriedky v objeme 44.000,- EUR, na Festival ASTORKA 2017 to bolo 22.000,- EUR, na festival Dni ASTORKY v Prahe 3.500,- EUR, na naštudovanie inscenácie Kontajner Paríž 6.500,- EUR a na inscenáciu Lásky jednej plavovlásky 12.000,- EUR.

Záver

V roku 2017 bol počet divadelných predstavení odohratých na domácej scéne DAK '90 spolu 159 s návštevnosťou 29 315 divákov. Všetkých podujatí bolo 185 a celková návštevnosť dosiahla 30 552 návštevníkov. DAK '90 napriek obmedzeným priestorovým a technologickým možnostiam kreatívne využíva všetky dostupné možnosti a uvádza divadelné predstavenia v rôznych priestoroch divadla - Trezor (priestor v zázemí divadla), Foyer, hlavná scéna - v rôznych obmenách javiska (prvý rad a niektoré sedadlá sa nepredávajú kvôli scéne, ktorá zasahuje do hľadiska). Divadlo ASTORKA Korzo '90 patrí medzi stabilné piliere slovenskej divadelnej kultúry, čo najlepšie dokladuje divácky záujem doma aj v zahraničí.

BRATISLAVSKÉ BÁBKOVÉ DIVADLO

Bratislavské bábkové divadlo (BBD) sídli v historickej budove v centre hlavného mesta SR. Objekt budovy je majetkom Bratislavského samosprávneho kraja. Budova je v zlom stavebnotechnickom stave a BSK dlhodobo pripravuje jej rekonštrukciu. Proces rekonštrukcie najprv zdržali majetkovo právne problémy (reštitučné nároky) a nevyhnutná aktualizácia projektovej dokumentácie. V roku 2016 bola vyhlásená súťaž na dodávateľa stavebných prác. Proces verejného obstarávania rekonštrukcie divadla pozdržali námietky.

Z bezpečnostných dôvodov musela byť budova divadla pre verejnosť uzatvorená a od začiatku r. 2015 hralo divadlo v náhradných priestoroch na Malej Scéne STU na Dostojevského rade č. 7. Toto riešenie nebolo optimálne, keďže prevádzkové náklady divadla v spojitosti s nájomom vzrástli cca o 100 tisíc EUR ročne a zároveň bolo divadlo obmedzované ďalšími užívateľmi priestorov Malej Scény STU. V záujme úspory a vytvorenia lepších podmienok počas rekonštrukcie bola v závere roka 2016 pripravená dislokácia divadla do priestorov vo vlastníctve Jednotného majetkového fondu odborových zväzov na Škultétyho ul. č. 5 (bývalý Dom detí) a od januára 2017 bábkové divadlo pôsobí v týchto priestoroch..

Premiéry

Bratislavské bábkové divadlo v roku 2017 uviedlo dva nové tituly. V apríli mala premiéru inscenácia **Kráľ** v réžii Andreja Kalinku. Ide o autorským konceptuálny projekt určený pre dospelého diváka. Svojou formou je na pomedzí umeleckých druhov. Je výtvarnou inštaláciou, koncertom, pohybovo- performatívnym divadlom s textovými vstupmi. Výsledkom

je organický celok podnecujúci diváka k asociatívnemu mysleniu a odhaľovaniu stále nových a nových významov. V septembri mala premiéru hra **Dúhové rozprávky** v réžii Jany Mikitkovej, poetická rozprávka, ktorá podnieti fantáziu a odhalí, prečo sú paradajky červené, nebo modré a zima biela. Dúhové rozprávky rozvíjajú v deťoch schopnosť empatie prostredníctvom postavy Slnka, ktoré objavuje svet, spoznáva vzťahy a konfrontuje sa s pocitmi a názormi iných. Svet, ktorý vytvorilo, ho postupne učí, aké sú pre život potrebné dôvera, súcitiť, či starostlivosť.

Divadelné festivaly

V priebehu roka sa BBD zúčastnilo siedmich festivalov. Boli to Bábková Žilina, Dotyky a spojenia v Martine, Ampliόν v Banskej Štiavnici, Festival Kopřivnice, Festival v Zlíne, Festival Sousedé v Zlíne a Medzinárodný Festival detského divadla v Subotici.

Nominácie a ocenenia

Divadlo získalo tri nominácie na cenu Dosky, dve nominácie za hudbu v hre Zhavranelí a za réžiu v inscenácii Kráľ. Ďalej získali cenu Hašterica 2017 za dramaturgicky a scénicky inšpiratívne diela Na slepačích krídlach, Zhavranelí, Kráľ. Na Festivale v Kopřivnici získala hra Zhavranelí Cenu za tvorivý prínos, Cenu za najlepšiu réžiu a Cenu za najlepšiu scénu. Inscenácia Zhavranelí získala aj na medzinárodnom festivale divadla pre deti v srbskej Subotici ocenenie za najlepšiu réžiu (Peter Palik), ako aj cenu za najlepšiu scénografiu (Martina Fintorová).

Ďalšie podujatia

K 75. výročiu narodenia Jozefa Mokoša, dlhoročného spolupracovníka bábkového divadla pripravili slávnostný večer počas ktorého vystúpilo Divadlo LAB. Pri príležitosti MDD divadlo pripravilo sériu škôlkohier v exteriéroch bratislavských parkov a štyri predstavenia na divadelnej scéne. Slávnostné podujatie na počesť 60. výročia od vzniku BBD pod názvom Bakchanálie usporiadali v Mirbachovom paláci spolu s krstom knihy, venovanej 60-tim rokom tvorby BBD. V rámci podujatia pripravili aj interaktívnu hru pre deti pod názvom Postavme si divadlo. V závere roka divadlo pripravilo Medovníkovu dielňu ako súčasť Mikulášskych akcií.

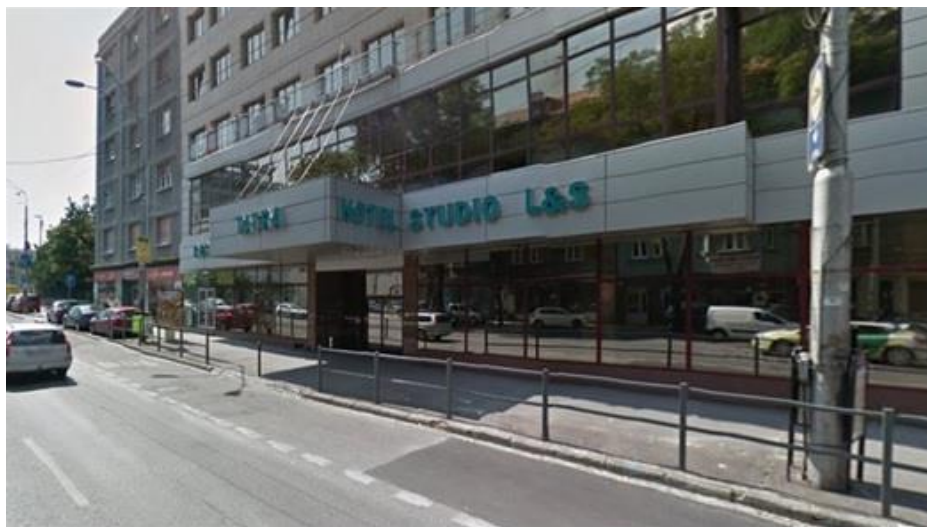
Využívanie externých zdrojov

Bábkové divadlo získalo v roku 2017 z Fondu na podporu umenia finančné prostriedky v objeme 14.000,- EUR. Na naštudovanie inscenácie **Kráľ** pod vedením Andreja Kalinku to bolo 8.000,- EUR a na naštudovanie hry **Zošidlo** pod taktovkou Gejzu Dezorca získali 6.000,- EUR. Titul plánujú uviesť v roku 2018. Sponzorský dar získalo divadlo v objeme 10.000,- EUR.

Záver

V roku 2017 Bratislavské bábkové divadlo odohralo spolu 261 predstavení na domácej scéne a zúčastnilo sa siedmich divadelných prehliadok, štyroch na Slovensku, dvoch festivalov v Českej republike a medzinárodného festivalu v Srbsku. Návštevnosť v divadle bola spolu 32 528 divákov, čím sa BBD zaraďuje k najnavštevovanejším kultúrnym inštitúciám v Bratislave a Bratislavskom kraji. Ostáva veriť, že v roku 2018 sa konečne začne s rekonštrukčnými prácami. Krízové podmienky bránia umeleckej tvorbe, ale aj rozvinutiu mnohých nadstavbových aktivít. Napriek náročnej situácii sa divadlu podarilo v posledných rokoch vytvoriť ťažiskové projekty, ktoré divadlu priniesli niekoľko ocenení a účasť na domácich a zahraničných festivaloch

DIVADLO LUDUS

Divadlo LUDUS je repertoárovým divadlom bez stáleho hereckého súboru, ktoré sa dramaturgicky zameriava predovšetkým na tituly pre deti a mládež. Ambíciou Divadla LUDUS je poskytovať priestor študentom VŠMU, najmä začínajúcim umelcom a divadelníkom, ktorí sa orientujú na mladého diváka.

Divadlo LUDUS nemá vlastnú budovu a už osem rokov sídlilo v Heineken Tower Stage na Pribinovej ulici č. 25 v Bratislave. Maximálna kapacita divadelnej sály je 170 sedadiel. Uvedené priestory užívalo Divadlo LUDUS ako podnájomník na základe zmluvy medzi BSK a spoločnosťou TOWER STAGE, s.r.o. (zmluva č. 2009/394/KUL z 29. júna 2009). Predmetná nájomná zmluva bola jednostranná, v neprospech divadla a obmedzovala činnosť a rozvoj divadla. V auguste 2017 dostalo divadlo výpoveď z prenajatých priestorov v Heineken Tower Stage, resp. oznámenie o výpovedi k 15. 11. 2017 a divadlo spolu so zriaďovateľom bolo nútené urýchlene hľadať dočasné divadelné priestory ako aj priestory pre administratívnu časť. Vedeniu divadla sa napokon podarilo nájsť vhodné priestory pre nasledujúce pôsobenie divadla – kancelárie na Jozefskej ul.č.19 (riešené formou prenájmu) a priestor na realizovanie predstavení poskytlo vedenie Štúdia L&S, Nám 1.mája 5, Bratislava (riešené formou zmluvy o podnájme).

Premiéry

V roku 2017 repertoár divadla obohatili dve nové inscenácie. Najprv to bola v máji inscenácia **Plešivá speváčka** autora Eugena Ionesca v réžii Petra Kubu. Inscenácia ponúkla zamyslenie nad lákadlami mediálneho sveta a životom v nezmyselných schémach. Ďalšia premiéra pod názvom **Cirkus LamPamTantalóne** v scénickej úprave a réžii Kamila Žižku mala premiéru v novembri. Je to podobenstvo o svete, v ktorom vládne Kráľovná Nuda rôznymi rafinovanými spôsobmi, a o tom, ako tento svet tvorivosťou možno zachrániť.

Ďalšie podujatia

V dňoch 14. – 23. júna 2017 sa tak, ako po minulé roky, uskutočnila štvordňová prezentácia ročníkových prác žiakov SZUŠ pod názvom HEPOTAPR – Herectvo, Pohyb, Tanec, Prednes. V termíne 14. - 18. 8. 2017 vo forme denného tábora prebiehal **Letný divadelný ateliér**

HRÁME SA NA Labyrinth prísloví, rozdelený na zmyslové, pohybové, fantazijné cvičenia a hry rozvíjajúce kreatívne myslenie detí a výtvarnú tvorbu scénografie, kostýmov a rekvizít.

Festivaly a zájazdy

Divadlo LUDUS sa počas roka zúčastnilo na festivaloch **Dotyky a spojenia** v Martine s hrou Labyrinth prísloví a na **PUPPETS** festivale v Bratislave s hrou Doktor Johannes Faust. Svoju tvorbu predstavili na viacerých javiskách v Bratislave a slovenských mestách Banská Štiavnica, Kremnica, Modra, vystúpili aj pre Spolok Slovákov žijúcich vo Viedni, spolu to bolo 13 divadelných predstavení na zájazdoch.

Nominácie a ocenenia

Divadlo LUDUS nezískalo v roku 2017 žiadnu nomináciu

Využívanie externých zdrojov

Divadlo LUDUS získalo v roku 2017 dotáciu z Fondu na podporu umenia MK SR vo výške 9.000,- EUR na inscenáciu Modrý vták..

Záver

Divadlo LUDUS uviedlo v roku 2017 na domácej scéne 78 predstavení a 13 predstavení odohrali na zájazdoch. Celková návštevnosť na predstaveniach na domácej scéne bola 6.282 divákov. Celková návštevnosť na všetkých 97 podujatiach usporiadaných Divadlom LUDUS bola 8 563 divákov.

Tabuľka č. 7: Divadlá v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, prehľad roky 2014 – 2017

Názov KZ	Rok	Počet pracovníkov	Kapacitá sály	Počet premiér	Počet predstavení (všetky/zájazdy)	Festi valy	Ocene nia	Iné	Tržby/vstupné (EUR)	Počet návštevníkov celkom
ARÉNA	2014	32	264	5	111/4	2	1	30	209 429	27 340
	2015	32	264	6	154/18	3	4	32	170 801,75	32 958
	2016	40	264	6	124/33	2	1	33	264 293,43	28 269
	2017	33	264	5	147/13	2	1	34	244 233,21	31 849
ASTORKA	2014	38	187/154	5	165/15	8	6	9	188 459	27 839
	2015	39	187/154	2	167/9	4	5	7	190 943,51	25 980
	2016	37	187/154	2	141/13	5	5	9	194 482	24 872
	2017	39	187/154	3	159/12	5	4	3	248 367,27	30 552
BBD	2014	33	170/175	4	296/64	5	1	4	84 867	38 104
	2015	35	170/175	3	293/69	4	0	3	64 170,61	37 935
	2016	39	170/175	4	263/82	5	2	37	66 382,65	38 253
	2017	42	181	2	261/7	7	6	8	91 289,20	32 528
LUDUS	2014	9	160	4	77/17	3	0	2	14 384	9 523
	2015	9	160	3	93/12	1	0	3	18 734,50	10 364
	2016	9	160	2	71/17	2	3	2	20.978	9 980
	2017	9	200	2	78/13	2	0	2	16 809,50	6 282

MALOKARPATSKÉ MÚZEUM V PEZINKU

Malokarpatské múzeum v Pezinku (MMP) sídli v národnej kultúrnej pamiatke, v pôvodne renesančnom meštianskom dome na ulici M. R. Štefánika č. 4 v Pezinku. Múzeum prevádzkuje tiež vysunuté pracovisko Literárne a vlastivedné múzeum vo Svätom Jure a Múzeum Ferdiša Kostku v Stupave. Pamätný dom Jána Kupeckého v Pezinku bol v roku 2016 prevedený do majetku mesta Pezinok. Malokarpatské múzeum v roku 2017 dokončilo výmenu strešnej krytiny na objekte kaštieľa v Malinove. Múzeum Ferdiša Kostku v Stupave je uzatvorené pre verejnosť v dôsledku havarijného stavu, v priebehu roka tam boli vykonané prieskumy vlhkosti a pripravoval sa a spustil projekt sanácie vlhkosti a rekonštrukcie. (odkúpenie od vlastníkov). Prioritná je rekonštrukcia sociálnych zariadení a príprava kompletnej rekonštrukcie Múzea F. Kostku v Stupave

Múzeum v roku 2017 iniciovalo začatie projektových prác na projekte rekonštrukcie podkrovia jeho sídelnej budovy v Pezinku.

Hlavná odborná činnosť

Základnou odbornou činnosťou múzea (podľa zák. NR SR č. 206/2009 Z. z.) je nadobúdanie, ochrana, odborné spravovanie a prezentácia predmetov kultúrnej hodnoty. Múzeum sa postupne vyprofilovalo najmä ako múzeum miestnych (malokarpatských) vinohradníckych a vinárskych tradícií. V múzeu sú v súčasnosti inštalované dve stále expozície – **Dejiny vinohradníctva a vinárstva pod Malými Karpatmi** a **Príbeh vína**, v ktorých prezentuje svoj zbierkový fond ale zároveň aj interpretuje ďalšie faktory utvárajúce dejiny regiónu. Zároveň múzeum priebežne ponúka tematické výstavy a organizuje sprievodné podujatia zamerané na zatraktívnenie svojej ponuky a oslovenie potenciálnych návštevníkov.

Nadobúdanie a evidencia zbierkových predmetov

V roku 2017 múzeum získalo do svojich zbierok 1297 ks zbierkových predmetov, čo celkom predstavuje 43 prírastkových čísiel, druhostupňovo bolo zaevidovaných spolu 1966 kusov. Odborne bolo ošetrených 74 predmetov a v roku 2017 vykonali pracovníci múzea kompletnú revíziu zbierkového fondu, ktorý obsahuje 60 386 zbierkových predmetov.

Odborno-výskumná činnosť

Odborní pracovníci múzea v roku 2017 pokračovali v dlhodobých vedecko-výskumných aktivitách z oblasti archeológie, etnografie a histórie, aktívne sa zúčastňovali na konferenciách, prednáškach, seminároch. Okrem výhľadových aktivít sa venovali naďalej publikačnej činnosti v odborných periodikách i príležitostných zborníkoch.

Pokračovali v archeologických výskumoch pre vedecké a dokumentačné účely mesta Pezinok - chodník na ulici M. R. Štefánika 4; NKP Dom pamätný a pamätná tabuľa (Rodný dom J. Kupeckého); Svätý Jur – Hradisko Neštich, záchranný archeologický výskum Bratislava – Devín, Kremel'ská 90 – rozpracovaný projekt, participácia na archeologickom výskume pre vedecké a dokumentačné účely v Irackej republike v lokalite Tell Jokha (Džocha) – UMMA (Projekt Tell Jokha (Džocha) – Umma)

Ďalšie aktivity

V r. 2017 múzeum usporiadalo množstvo kultúrnych podujatí: **Pezinské vínne pivnice, Noc s Andersenom, Pezinské viechy, Deň Sv. Floriána, Memoriál Richarda Retiho, Noc múzeí a galérií, Deň Sv. Urbana, Keramické trhy, Jánske ohne**, pre rodiny s deťmi pripravili letný workshop **Tvorivé stredy v múzeu**, zapojili sa do regionálneho podujatia **Jablkové hodovanie**, zorganizovali podujatie **Komentovaná historická prešovačka**, pripravili viacero odborných prednášok, usporiadali aj **Celoslovenskú súťaž medu a medovín**, ktorú sprevádzala výstava **Tisícročná včela**.

Počas roka pripravili pracovníci múzea viacero výstav: **Vinohrady, ľudia, čas – Zachytené na fotografiách, A predsa sa točí, Viera, víno, vzájomnosť, Kupeckého svet, Druhý život slov** – Vizuálna poézia a autorské knihy básnika Daniela Heviera, a vysunutom pracovisku v Literárnom a vlastivednom múzeu vo Svätom Jure to boli výstavy **S batohom cez hory, Krása v hline zakliata, Svätý Urban, strážca vinohradov, Vodné nádrže v Malých Karpatoch** a pri príležitosti 80. výročia pôsobenia pobočky aj výstavu **Múzeum v čase – 80 rokov Múzea vo Svätom Jure**.

Spolupráca s inými inštitúciami

Odborní pracovníci múzea v spolupráci s Digitalizačným centrom Múzea SNP v Banskej Bystrici pracovali počas roka na digitalizácii a konzervovaní zbierkových predmetov.

Múzeum pravidelne spolupracuje so združením Malokarpatská vínná cesta, s filozofickými fakultami univerzít v Bratislave a Trnave, s OR HaZZ a Dobrovoľným hasičským zborom v Pezinku, so Štátnym archívom SR, s pobočkou SNM – Múzeom Ľudovíta Štúra v Modre, so Slovenskou národnou galériou, s Mestským múzeom v Pezinku či so Slovenským archeologickým a historickým inštitútom alebo s malokarpatským osvetovým strediskom v Modre a Malokarpatskou knižnicou v Pezinku. Dlhoročná je spolupráca múzea so základnými umeleckými školami v kraji, ako aj so základnými a strednými a odbornými školami, či gymnáziami.

Využívanie externých zdrojov

Malokarpatské múzeum za rok 2017 využilo z Dotačného systému MK SR **78.800,- EUR** na archeologický výskum Sušička Budmerice získali 7.000,- EUR, na archeologický výskum hradiska v Neštichu získali 8.000,- EUR, na mobiliár do múzea a kamerový systém získali celkom 40.000,- EUR, na podujatie Keramické trhy to bolo celkom 4.800,- EUR, na podujatia Wine and Art a Pezinské viechy po 500,- EUR

Záver

Aj v roku 2017 sa múzeum orientovalo predovšetkým na vinohradnícku a vinársku tradíciu. V tomto kontexte vykazuje dobré výsledky v oblasti nadobúdania zbierkových predmetov, ich odborného spracovania a prezentácie. V odbornej činnosti má výrazný podiel aj realizácia archeologických výskumov, ktorá pre múzeum predstavuje značný zdroj príjmov. Ťažisko sprievodných podujatí múzea tvorili kultúrno-spoločenské podujatia, ktorých bolo v roku 2017 celkom 134. Orieovali sa na previazanosť z turizmom, výstavy, odborné prednášky a koncerty, Osobitnú pozornosť venovali návštevníkom s telesným postihnutím (prehliadky pre nevidiacich a nepočujúcich). Súhrnná návštevnosť v múzeu bola 6.514 osôb.

Tabuľka č. 8: Malokarpatské múzeum Pezinok, prehľad roky 2013 – 2017

Rok	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. z BSK v €	Počet pracovníkov (priemerný prepočítaný)	Počet získaných exponátov	Počet návštevníkov
2013	295 670,96	15	951	4 833
2014	316 540,98	15	104	5 462
2015	360 061,00	17	272	7 351
2016	392 741,64	17	1334	5 426
2017	390 982,00	18	1297	6.514

MALOKARPATSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO V MODRE

Malokarpatské osvetové stredisko v Modre (MOS) pôsobí už od roku 2003 v historickej budove kaštieľa na Hornej ulici č. 20 v Modre. Objekt ako aj areál priľahlej parkovej záhrady sú národnými kultúrnymi pamiatkami a nevyhnutne potrebujú rekonštrukciu. BSK získalo finančné zdroje prostredníctvom podaného projektu v rámci výzvy programu INTERREG VA SK-AT s cieľom vybudovať Centrum „kultúrno-kreatívneho oživenia tradícií“. Súčasťou projektu bude aj rekonštrukcia sídla MOS s príľahlou záhradou.

Malokarpatské osvetové stredisko je jediným zariadením svojho druhu v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, pričom vykonáva aj časť funkcií, ktoré v minulosti zabezpečovalo Národné osvetové centrum v Bratislave a bývalé ObKaSS-y (obvodné kultúrne a spoločenské strediská mestských častí). Do záberu pôsobnosti MOS patrí celé územie BSK: okrem Bratislavy (s piatimi okresmi) okres Pezinok (spolu 17 miest a obcí), okres Senec (28 miest a obcí) a okres Malacky (25 miest a obcí).

Hlavná odborná činnosť

Medzi hlavné činnosti kultúrno-osvetových zariadení patrí realizácia kultúrnej politiky štátu delegovaná na samosprávne kraje, najmä v oblasti ZUČ (súťaže, prehliadky). V roku 2017 zrealizovalo MOS 18 nadregionálnych súťaží a prehliadok, z toho jednu celoštátnu (CINEAMA 2017), 27 vlastných podujatí a 10 vzdelávacích aktivít.

Ďalšou dôležitou oblasťou je odborná metodická a koordinačná činnosť. V roku 2017 MOS zrealizovalo v DK Zrkadlový háj Metodický deň pre pracovníkov z oblasti kultúry, v jeseni zorganizovali v Modre dvojdňovú Celoslovenskú poradu osvetových pracovníkov, usporiadali viacero tematických rozborových seminárov, vykonávali metodické poradenstvo pre záujmové kolektívy a viedli koordinačné podujatia (školu tanca, stretnutia pre vedúcich súborov a pod.).

Pre širokú verejnosť v roku 2017 boli určené kultúrno-spoločenské podujatia: **ITF SlovakiaTour 2017, Ples seniorov BSK, Medzinárodný festival detských folklórnych súborov, Svätajurské hody, Deň jedného vinára, Vína na hrade Modrý kameň, Salón výtvarníkov, Otvorené pivnice sv. Urbana, Malokarpatský slávik, Ženy, víno a vône, Deň otvorených pivníc, Deň vo vinohradoch, Jablkové hodovanie**. Do desiateho ročníka regionálneho podujatia **Jablkové hodovanie** sa v roku 2017 zapojilo množstvo miest a obcí, podujatie sa stalo neodmysliteľnou súčasťou jesene v regióne.

Výstavná a edičná činnosť, propagácia, dokumentácia

V roku 2017 usporiadali viacero výstav: **Výtvarné spektrum, Amfo 2017, Salón výtvarníkov**, na ktorom prezentovalo svoju tvorbu množstvo autorov z regiónu, výstavu **3 ArtsGo** a výstavu **Jablkový denník pre srdce**. V spolupráci s partnerským regiónom Dolné Rakúsko pripravili v MOS už po tretí krát **Deň otvorených ateliérov**, podujatie ktorého ambíciou je propagácia výtvarnej tvorby a z hľadiska cestovného ruchu vytváranie príležitostí na návštevu kraja.

MOS pri propagácii a prezentácii podujatí intenzívne spolupracuje s RTVS, TV Markíza, TV JOJ, Slovenským rozhlasom, SITA, TASR, Pravdou, Sme, Pezinskou TV.

Významným nástrojom na dokumentáciu, prezentáciu a informovanie verejnosti vo vzťahu ku kultúrno-spoločenským podujatiam a udalostiam je vydávanie **časopisu Vidiečan**, ktorý MOS redakčne pripravuje a vydáva. V spolupráci so Združením Malokarpatská vínná cesta vydalo MOS množstvo propagačných materiálov o Bratislavskom kraji a o podujatí Malokarpatská vínná cesta pre prezentáciu na veľtrhoch cestovného ruchu.

Spolupráca s inými inštitúciami

MOS Modra spolupracuje pri organizovaní podujatí zo všetkými kultúrnymi zariadeniami v Bratislavskom kraji, s občianskymi združeniami, so ZMOMR, s OZ MVC a s miestnou samosprávou. Pôsobí ako metodicko-poradenské centrum pre subjekty z oblasti kultúry (kultúrne domy, oddelenia kultúry samospráv, školy, stavovské a záujmové združenia...). Intenzívne buduje vzťahy s občianskymi združeniami, ktorých náplňou činnosti sú jednotlivé oblasti kultúry (napríklad záujmové a umelecké súbory). Stálymi partnermi MOS sú: Cech detských folklórnych súborov, Združenie regiónu Záhorie a Podunajsko, Slovenská ľudová majolika s Cechom keramikárov Slovenska, Regionálna rozvojová agentúra Senec a Pezinok, občianske združenie RÉVIA, združenie Pre Záhorie a mnohé ďalšie. Stredisko MOS dlhodobo úspešne prezentuje Bratislavský región v zahraničí, v roku 2017 to boli podujatia **Taste the real wine** v Bruseli v Belgicku, **Festival rízlingov vlašských** v Jedenspeigene v Rakúsku, na veľtrhoch cestovného ruchu v poľských Katowiciach a Waršave, či v Bordeaux vo Francúzsku.

Využívanie externých zdrojov

V roku 2017 sa aktívne podieľame na príprave a od 1. 7. 2017 aj na realizácii projektu **Kultúrne - kreatívne oživenie tradícií** z programu INTEREG V-A – AT /prioritná os 1 – Ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva a biodiverzity/ investičná priorita 6c – Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov prostredníctvom zachovania a ochrany životného prostredia, podpory a rozvoja prírodného a kultúrneho dedičstva..

Z Fondu na podporu umenia MK SR sa podarilo MOS získať v roku 2017 podporu pre 17 projektov v celkovej hodnote 38.400,- EUR.

ZÁVER

Malokarpatské osvetové stredisko je vyhľadávaným a stabilným partnerom pre subjekty z oblasti najmä neprofesionálnej kultúry, štátnej správy, tretieho sektora aj privatej sféry. MOS v rozsahu svojej hlavnej činnosti realizuje podujatia a aktivity segmentu štátnej kultúrnej politiky delegovanej na samosprávne kraje ako aj vlastné podujatia. V roku 2017 zrealizovalo všetky plánované podujatia a ďalšie nad rámec plánu. Spolu MOS pripravilo 55 podujatí z toho 18 postupových súťažných

prehliadok, 27 vlastných podujatí a 10 vzdelávacích aktivít. Kvalitná a bohatá bola aj edičná a publikačná činnosť. MOS si zo zdrojov z vlastnej činnosti vybudovalo dobré technické vybavenie a z rovnakých zdrojov kryje aj náklady na údržbu sídelnej budovy. Návštevnosť na podujatiach sa dá len odhadnúť, lebo všetky podujatia sú určené pre širokú verejnosť a vstupné sa nevyberá. V roku 2017 to bolo viac ako 30.000 návštevníkov.

Tabuľka č. 9: Malokarpatské osvetové stredisko v Modre, prehľad roky 2013 – 2017

Rok	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. z BSK v €	Počet pracovníkov	Počet súťažných aktivít	Počet vlastných podujatí	Počet vzdelávacích aktivít
2013	286 000,00	13	33	24	10
2014	282 297,00	13	34	24	16
2015	366.738,18	13	34	24	16
2016	491 908,32	13	34	24	15
2017	450 091,00	16	18	27	10

Malokarpatská knižnica v Pezinku (MKP) sídli v budove vo vlastníctve BSK na Holubyho č. 5 v Pezinku. Budova výhľadovo potrebuje modernizáciu a rekonštrukciu.

MKP v súlade so zriaďovacou listinou poskytuje knižnično-informačné služby používateľom a čitateľom knižnice a zabezpečuje odbornú metodickú pomoc mestským a obecným verejným knižniciam **v celom Bratislavskom samosprávnom kraji**, buduje a sprístupňuje fond regionálnych dokumentov, spracováva a sprístupňuje regionálne databázy článkov, dokumentov a osobností. Knižnica má plne automatizované odborné činnosti aj ekonomickú a personálnu agendu. Súčasťou jej služieb pre čitateľov a verejnosť je verejný internet a sprístupňovanie vlastných aj externých databáz používateľom knižnice.

V roku 2017 sa knižnica zamerala najmä na plnenie úloh z ročného plánu činnosti. Aktualizovala a sprístupňovala univerzálny knižničný fond pre všetky vekové a sociálne skupiny používateľov, vrátane elektronických dokumentov. Organizovala kultúrne, vzdelávacie a komunitné podujatia pre deti, dospelých aj seniorov. Modernizovala vybavenie knižnice a služby používateľom. Vykonyvala svoje regionálne funkcie v oblasti regionálnej bibliografie a regionálnej metodiky. Do metodickej pôsobnosti Malokarpatskej knižnice v r. 2017 patrilo 64 verejných knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec. Knižnica pokračovala v dokumentovaní a sprístupňovaní drobných architektonických objektov a pamiatok na území kraja v rámci projektu Nedajme zahynúť dedičstvu predkov.

Významnou časťou činnosti knižnice je organizácia kultúrnych a vzdelávacích podujatí. V roku 2017 zorganizovala **453 podujatí** pre deti i dospelých, na podujatiach privítala množstvo spisovateľov, prekladateľov, ilustrátorov, publicistov, hudobníkov a významných osobností. Knižnica aj v roku 2017 pokračovala v projekte Literatúra v Radnici, pripravili 11. ročník Literárneho kolotoča v Zámockom parku, Pre dospelých návštevníkov pripravili besedy so spisovateľmi a regionálnymi hosťami.

Nákup knižničného fondu

Knižničný fond (KF) k 31.12.2017 obsahoval **98 946** knižničných jednotiek (KJ). Okrem klasických tlačených kníh ho tvorili aj špeciálne typy dokumentov – audiovizuálne a elektronické dokumenty (encyklopédie, jazykové slovníky a databázy na CD ROM). Čitatelia mali k dispozícii **114 titulov periodík**, z toho **45 titulov regionálnych periodík** (vydávaných v okresoch Pezinok, Malacky a Senec) a **18 zahraničných titulov** časopisov. Knižničný fond bol doplnený o **3 977** knižničných jednotiek (KJ) v celkovej hodnote 34.579,31 EUR, čo je v porovnaní s rokom 2016 o 1.260,33 EUR menej. Kúpou získali 2. 879 KJ, o 271 menej, ako

v r. 2016, v hodnote 24 846,12 EUR, čo je o 2 605,93 € menej ako v r. 2016. Menší nákup bol realizovaný preto, že dostali menej verejných prostriedkov z Fondu na podporu umenia (FPU). V roku 2016 získali dotáciu z FPU vo výške 10 000 €, v roku 2017 získali 6 000 €. Do knižničného fondu pribudli KJ aj formou darov a náhrad, bolo to 1 098 KJ, o 82 KJ viac ako v r. 2016.

Knižnično-informačné služby

Výpožičný proces sa realizoval v knižničnom systéme Clavius. Vďaka systematickému posielaniu upozornení a konci výpožičnej lehoty a upomienok sa znížil počet dlhodobo nedostupných kníh a čitatelia ich vrátili do knižničného fondu. Pracovníci útvaru knižnično-informačných služieb čitateľov inštruovali pri samostatnom vyhľadávaní vo webovom katalógu Carmen.

V roku 2017 z knižničného fondu vyradili 6 411KJ v hodnote 17 646,37 EUR. Vyradovanie sa vykonávalo v súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a internou smernicou o spôsobe vedenia odbornej evidencie, vyradovaní a revízii knižničného fondu. Po preradení časti fondu z oddelenia dospelých do skladu sa na vyradenie pripravili zastarané a duplicitné knihy, tiež knihy, ktoré si čitatelia dlhodobo nepožičiavali. Takto pripravené knižničné jednotky sa vyradili v priebehu r. 2017. Snahou bolo očistiť fond knižnice od zastaraných kníh, a najmä aktualizovať fond knižnice tak, aby bol aktuálny, priebežne doplňovaný, s možnosťou pohotového sprístupnenia žiadaných poznatkov a informácií.

V roku 2017 knižnica splnila merateľný ukazovateľ „počet výpožičiek“. Medziročný pokles výpožičiek bol zapríčinený tým, že nefungovala pobočka knižnice, ktorá bola v polovici r. 2016 z dôvodu ukončenia nájmu mestských priestorov zrušená. Mesto Pezinok nestihlo pripraviť priestory pre novú pobočku, čo zapríčinilo pokles čitateľov, výpožičiek a návštevníkov knižnice, keďže výpožičné služby boli poskytované iba v hlavnej budove knižnice. Stúpol počet titulov vypožičaných prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) iným knižniciam, čo potvrdzuje, že doplňovanie a zloženie knižničného fondu je kvalitné. Okrem tlačených dokumentov ponúka Malokarpatská knižnica v Pezinku **výpožičky elektronických kníh** prostredníctvom služby eReading.cz. V ponuke bolo v priebehu r. 2017 približne 5000 titulov predovšetkým beletrie v češtine a slovenčine. Počet výpožičiek e-kníh je v porovnaní s celkovým počtom výpožičiek minimálny – 0,03%. Príčinou je, že v ponuke je veľmi málo slovenských kníh alebo kníh v slovenčine, pretože neexistuje slovenský poskytovateľ výpožičiek e-kníh. E-knihy je možné čítať iba na mobiloch a tabletoch s OP Android alebo IOS alebo na čítačkách eReading, čo obmedzuje ich výpožičky.

Odborná a metodická činnosť

V r. 2017 do metodickej pôsobnosti Malokarpatskej knižnice patrilo 63 verejných knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec, a to: 1 regionálna s krajskou pôsobnosťou /Pezinok/, 5 mestských knižníc /Malacky, Senec, Modra, Stupava, Svätý Jur/, 4 profesionálne obecné knižnice s profesionálnym knihovníkom Častá, Vištuk, Veľké Leváre, Zohor a 45 neprofesionálnych s dobrovoľným pracovníkom, z toho 8 stagnujúcich knižníc v obciach Hamuliakovo, Rovinka, Tomášov, Suchohrad, Tureň a Veľký Biel, Budmerice a Láb.

Metodickú činnosť knižnica vykonávala formou metodicko-inštruktážnych návštev. V r. 2017 ich bolo 47; návštevy boli naplánované tak, aby metodik navštívil všetky profesionálne knižnice, knižnice, ktoré nestihol navštíviť v r. 2016, a knižnice, v ktorých knihovníci signalizovali problémy. Knižnica poskytla celkovo 143 konzultácií osobne, telefonicky alebo e-mailom.

Edičná a propagačná činnosť

Knižnica vydala v roku 2017 **Kalendárium regionálnych osobností okresov Pezinok, Malacky a Senec 2018, Okres Pezinok v tlači, štvrťročník, Okres Senec v tlači, polročník, Okres Malacky v tlači, polročník, OČK(o) 1/2017, 2/2017, časopis knihovníkov**

okresov Pezinok, Malacky a Senec, ďalej vydala množstvo bibliografických letákov regionálnych osobností ako sprievodný materiál k vlastným aktivitám počas roka.

Knižnica spolupracovala s viacerými kultúrnymi a ďalšími partnerskými organizáciami a inštitúciami. Najaktívnejšia bola spolupráca s materskými, základnými a strednými školami regiónu, ako aj s kultúrnymi zariadeniami mesta Pezinok, CVČ, Pezinským kultúrnym centrom, s Mestským múzeom v Pezinku, ale aj s kultúrnymi zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK a pri spoločných projektoch s bratislavskými verejnými knižnicami. V roku 2017 spolupracovala Malokarpatská knižnica v Pezinku intenzívne s Mestom Stupava a Mestským kultúrnym a informačným centrom Stupava na budovaní vysunutého regionálneho pracoviska pre región Dolné Záhorie v Stupave.

Sprievodné podujatia

Počas roka sa v knižnici sústredili najmä na podujatia podporujúce čítanie a propagujúce literatúru. Zorganizovali stretnutia, besedy a čítania so známymi detskými spisovateľmi ako aj so spisovateľmi pre dospelých, kde sa sústredili najmä na autorov pôsobiacich v našom regióne. Prvýkrát zorganizovali podujatie – medzinárodný festival poézie **FELIBER POETRY** ktorý mal medzi návštevníkmi veľmi dobrú odozvu.

Knižnica sa zapojila do viacerých národných aj medzinárodných kampaní a podujatí: **Týždeň slovenských knižníc, Noc s Andersenom** – medzinárodné podujatie na podporu detského čítania, **Celé Slovensko číta deťom** – celoslovenský projekt propagujúci hlasné čítanie ako prostriedok prehlbovania vzťahu detí a dospelých.

Pre dospelých čitateľov a návštevníkov pripravila knižnica stretnutia so spisovateľmi a regionálnymi osobnosťami Denisou Fulmekovou, Jarom Rihákom, Vandou Rozenbergeovou, Ľubicou Mazúchovou- Hamzovou, Marcelou Laiferovou. K 160. výročiu narodenia spisovateľky, etnografky, novinárky, zakladajúcej členky spolku Živena Terézii Vansovej knižnica pre členky spolku Živena zorganizovala prednášku PhDr. Agáty Petrakovičovej o živote a tvorbe spisovateľky, predovšetkým členom Živeny venovali podujatie k výročiu narodenia **Boženy Slančíkovej Timravy** s hosťom Danou Podrackou. Pripravili tiež prednášky z oblasti ochrany prírody s náčelníkom Lesoochranárskeho zoskupenia Vlk Jurajom Lukáčom a z oblasti zdravia prednášku o mozgu a pamäti **Mozog veľký zázrak**, lektorka MUDr. Elena Žigová, a prednášku spojenú s premietaním filmu Liečebné hladovanie - lektor RNDr. Jozef Valúch CSc.

Pokračoval aj úspešný mesačný cyklus **Literatúra v Radnici** v priestoroch historickej radnice v Pezinku. Hosťami boli publicista a spisovateľ Michal Havran ml., vydavatelia Juraj Heger, Juraj Koudela, Albert Marenčin ml., autori knižných noviniek Daniel Hevier, Oliver Solga, Pavel Traubner, Katarína Hradská, prekladatelia Stanislav Vallo, Miroslava Vallová, víťaz Anasoft Litera Ondrej Štefánik, finalistka Ivana Gibová a porotca Michal Habaj, spisovateľ Anton Baláž a literárny vedec Radoslav Passia, ochranár Juraj Lukáč a vydavateľ Koloman Bagala so spisovateľom Kacom Keratom a víťazom Poviedka rok 2017 Jurajom Zaťovičom.

Pre študentov stredných škôl sme zorganizovali besedu s finalistami Anasoft Litera Vandou Rozenbergovou a Michalom Havranom.

Pre detských návštevníkov knižnica pripravila cykly pravidelných podujatí **Kým školský zvonček zazvoní** pre predškolákov, **Popoludnia s rozprávkou** orientované pre deti školských klubov a ich stretnutia s literatúrou, **Hodiny informačnej výchovy**, **Čítanie je IN** - neformálne besedy pre žiakov ZŠ o knižkách, ktoré si žiaci na hodine slovenčiny alebo v školskom klube prečítajú, **Hrdina vo mne** zamerané na rozvoj sociálneho cítenia detí prostredníctvom rozprávkových príbehov, **V kolotoči kníh** orientované na rozvoj čitateľskej gramotnosti, schopnosti porozumieť textu, pracovať s ním a na rozvoj fantázie.

Využívanie externých zdrojov

V roku 2017 získala knižnica prostredníctvom projektov celkom **20.500,- EUR** z Fondu na podporu umenia na projekt **FELIBER POETRY** 7000,00 EUR, na projekt **Čítanie je IN** 6.000,- EUR. na projekt **Čítajme!** získali 2.500,00 EUR a na zriadenie novej pobočky 5.000,- EUR. Od mesta Pezinok pre **Podujatia pre deti** to bolo 700,-, EUR.

Záver

Počet výpožičiek v r. 2017 bol 145 213. Medziročný pokles výpožičiek bol zapríčinený zatvorením pobočky knižnice, ktorá bola v polovici r. 2016 z dôvodu ukončenia nájmu mestských priestorov zrušená. Mesto Pezinok nestihlo pripraviť priestory pre novú pobočku, čo zapríčinilo pokles čitateľov, výpožičiek a návštevníkov knižnice, keďže výpožičné služby boli poskytované iba v hlavnej budove knižnice. Stúpa počet titulov vypožičaných prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) iným knižniciam, čo potvrdzuje, že doplňovanie a zloženie knižničného fondu je kvalitné. Okrem hlavnej činnosti pripravila knižnica celkom 453 sprievodných podujatí pre deti i dospelých. Svojou činnosťou a aktivitami sa MKP radí medzi popredné pracoviská v celoslovenskom kontexte.

Tabuľka č. 10: Malokarpatská knižnica Pezinok, porovnanie roky 2016-2017

Porovnávacía tabuľka	2015	2016	2017	Rozdiel+/-
Počet registrovaných používateľov	3 629	3 531	3 278	-253
Deti do 15 rokov	1 544	1 529	1376	-153
Počet návštevníkov	42 900	44 995	43 810	-1885
Počet výpožičiek	150 976	146 238	145 213	-1025
MVS od iných	335	442	335	-116
iným	314	317	332	15
Podujatia	378	441	453	12
Návštevníci podujatí	8 476	9 878	9 481	-397
Ødenná návštevnosť	171,60	179,98	177,36	-2,62
Ø denná výpožička	603,90	584,95	587,01	2,06

Tabuľka č. 11: Malokarpatská knižnica Pezinok, porovnanie roky 2013 - 2017

Rok	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. z BSK v €	Počet pracovníkov	Počet výpožičiek	Počet knižných prírastkov
2013	241 643,00	17	151 949	4 288
2014	265 131,00	17	155 664	5 101
2015	268 930,00	17	150 976	3 981
2016	282 736,00	18*	146 238	4 166
2017	337 307,00	18	145 213	3 977

*Počet pracovníkov bol navýšený o 1 pracovníka vysunutého pracoviska v Stupave.

ZÁVER

Inštitucionálna infraštruktúra kultúry v Bratislavskom kraji je daná historicky. Napriek tomu Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK v maximálnej možnej miere svojimi službami saturujú celé územie kraja, pričom si aj v roku 2016 udržali svoj odborný a profesionálny status.

V súlade so Stratégiou rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2015 – 2020, schválenou Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č. 46/2015 zo dňa 26.06.2015, v súlade s Aktualizovaným Akčným plánom BSK označených prioritou jeden 2017+ schváleným Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č. 2/2017 zo dňa 17.02.2017 a v súlade s Metodickými východiskami aktualizácie Stratégie rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2018 – 2020 schválenými Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č. 18/2017 zo dňa 17.02.2017 **pristupuje Odbor cestovného ruchu a kultúry BSK ako príslušný gesčný odbor k aktualizácii Stratégie rozvoja kultúry.**

Cieľom aktualizácie je udržiavať a obnovovať stanovené priority stratégie ako aj opätovne premyslieť koncept realizovanej kultúrnej politiky v súlade s novými podmienkami a impulzami, tak aby bola udržiavaná rovnováha medzi plánovaným „riadením“ kultúry v miere vyplývajúcej z kompetencií regionálnej územnej samosprávy a prirodzeným vývojom prostredia. **Vo vzťahu k zriaďovaným kultúrnym zariadeniam sa jedná o napínanie záväzku rozvíjať, inovovať a optimalizovať bázu zriaďovaných kultúrnych zariadení ako nosný prvok infraštruktúry a zároveň nástroj výkonu kompetencií v oblasti kultúry.** Proces aktualizácie bude zameraný na vyhodnotenie a aktualizáciu nástrojov, ktoré by k takejto komplexnejšej zmene mohli prispieť, pričom **v roku 2017 sa bude opierať o niekoľko na seba nadväzujúcich procesov:**

- Zmapovanie činnosti a potrieb kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK

Pri mapovaní vnútorného prostredia bude dôraz kladený na analýzu vlastnej kultúrnej činnosti, činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK vrátane ich potrieb, realizovaných nástrojov kultúrnej politiky a ich dopadu. Tu sa okrem kvantitatívneho zberu dát budeme sústrediť na kvalitatívne zisťovanie potrieb formou fokusových skupín, ktoré pomôžu naformulovať spoločné potreby a kroky vedúce k ich naplneniu.

- Vypracovanie metodiky merania kvality a efektívnosti kultúrnych zariadení BSK

Vypracovanie metodiky, ktorá popíše kritériá hodnotenia kvality a efektívnosti zariadení bude predchádzať príprave Koncepcie rozvoja kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK.

- Vypracovanie koncepcia rozvoja kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK

Koncepcia rozvoja kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK sa bude zameriavať na rozvoj podpory osvetovej činnosti, múzejnej činnosti, knižničnej činnosti a divadelnej činnosti v zmysle skvalitňovania poskytovaných služieb reflektujúcich kultúru ako otvorený systém schopný stálež reakcie na zmeny a podnety.

Poznámka: Na popísané procesy budú v roku 2018 nadväzovať ďalšie činnosti, predovšetkým zavedenie systému obsadzovania funkcií riaditeľov kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK formou konkurzov s funkčným obdobím päť rokov a prevádzková optimalizácia kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK a redefinovanie ich účelu a financovania

PRÍLOHY

Príloha č. 1 – INFORMÁCIA o činnosti a záveroch pracovnej skupiny na riešenie ďalšieho pôsobenia Divadla LUDUS a Bratislavského bábkového divadla – **Bratislavské bábkové divadlo**

Príloha č. 2 – INFORMÁCIA o činnosti a záveroch pracovnej skupiny na riešenie ďalšieho pôsobenia Divadla LUDUS a Bratislavského bábkového divadla – **Divadlo LUDUS**

Príloha č. 3 – Rekonštrukcia **Divadla ARÉNA** – aktuálny stav

INFORMÁCIA

**o činnosti a záveroch pracovnej skupiny na riešenie
ďalšieho pôsobenia Divadla LUDUS a Bratislavského
bábkového divadla**

Bratislavské Bábkové divadlo

BRATISLAVSKÉ BÁBKOVÉ DIVADLO (BBD)

Divadlo vzniklo v marci 1957 ako profesionálne divadlo zriadené Ministerstvom kultúry. V zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva zotrvalo až do vzniku krajských úradov, kedy prešlo do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavskej intendatúry. Po zrušení týchto článkov riadenia bolo divadlo zriaďované Krajským úradom. V roku 2002 prešlo do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja. BSK je vlastníkom budovy na Dunajskej 36, kde je stále sídlo bratislavského bábkového divadla.

Potreba rekonštrukcie budovy divadla začala rezonovať v roku 2008 (za funkčného obdobia župana Vladimíra Bajana). V tomto období úrad BSK čerpal úver z Európskej investičnej banky vo výške 200 mil. SK na realizáciu schválených projektov Bratislavského samosprávneho kraja. Medzi týmito projektmi bola i rekonštrukcia Bratislavského bábkového divadla, na ktorú bolo vyčlenených 25 mil. SK. Zrealizovalo sa verejné obstarávanie zhotoviteľa projektovej dokumentácie, ktorá bola odovzdaná koncom roka 2008. V roku 2009 sa uskutočnili voľby do VÚC.

Nové vedenie BSK na čele so županom Pavlom Frešom rozhodlo v roku 2010 o pokračovaní v projekte rekonštrukcii divadla. Rekonštruovať sa malo hľadisko, sociálne zázemie pre divákov a umelecký súbor (nevyhovujúci stav). Predpokladaná hodnota rekonštrukcie bola stanovená na 1.320.669,- EUR s DPH. Nakoľko z pohľadu vedenia divadla dielčia rekonštrukcia neriešila celkový stav budovy a divadelnej sály (zvukovú, svetelnú techniku, akustiku, javiskovú technológiu), projekt rekonštrukcie bol v rokoch 2011-2012 rozšírený o dodatky a rozpočet rekonštrukcie bol navýšený na sumu 1.962.320,- EUR s DPH. Počas prípravy projektu poskytovalo vedenie Bratislavského bábkového divadla úradu BSK stálu súčinnosť.

Vyhláseniu verejného obstarávania na zhotoviteľa stavby zabránili bezprostredne po ukončení rozšírenej projektovej dokumentácie rozpočtové možnosti BSK vzhľadom na nepredvídateľné a mimoriadne udalosti. Od roku 2010 do roku 2012 spočívalo ťažisko investičných činností úradu BSK na finalizácii projektu rekonštrukcie Gymnázia Grösslingova (kolaudácia 2011) a projekte výstavby Cyklomostu Slobody (stavba bola ukončená v roku 2012, kolaudácia prebehla v roku 2013).

V roku 2014 bola vykonaná komplexná protipožiarna kontrola budovy divadla Hasičským a záchraným útvarom hl. mesta SR so zistením, že prevádzke nevyhovujú požiarné uzávery (požiarné dvere). V decembri 2014 odovzdalo divadlo priestor k rekonštrukcii. Hľadisko divadla bolo demontované aj s obkladom. V priebehu roka 2014-2015 prebiehala ďalšia aktualizácia projektovej dokumentácie vzhľadom na európske normy a potrebu ďalšieho komplexného dopracovania. Po období nedostatku investičných kapacít pristúpil úrad BSK v období posledných dvoch rokov vážne a zodpovedne k vypracovaniu komplexnej projektovej dokumentácie riešiacej celú problematiku budovy s cieľom prevádzkovej modernizácie divadla. V priebehu dvoch rokov úrad BSK vyhlásil dve verejné obstarávania na zhotoviteľa stavby. Prvé z nich bolo zrušené vo februári 2016. Druhé v súčasnosti prebieha. V bezprostrednej následnosti začne prebiehať rekonštrukcia.

Od r. 2015 hralo BBD v Divadle Malá scéna STU, Dostojevského rad 7 v prenajatých priestoroch, prenájom za uvedené priestory je cca 9 500,- EUR mesačne (110.000,- ročne). Uvedený prenájom nebol optimálny, nakoľko priestory využívajú aj iné subjekty. Preto divadlo v spolupráci s pracovnou skupinou intenzívne hľadalo priestory, v ktorých by počas rekonštrukcie mohlo pôsobiť samostatne.

Pracovná skupina na riešenie ďalšieho pôsobenia Divadla a školy LUDUS a Bratislavského bábkového divadla – riešenie rekonštrukcie BBD a pôsobenia BBD počas rekonštrukcie

Na podnet Kultúrnej komisie Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja vznikla v októbri 2016 **pracovná skupina**, ktorej úlohou je pripraviť dlhodobé riešenia pôsobenia Divadla LUDUS a Bratislavského bábkového divadla. Členmi pracovnej skupiny sú poslanci Zastupiteľstva BSK a pracovníci úradu zastupujúci Odbor cestovného ruchu a kultúry a Odbor investičných činností, správy majetku a verejného obstarávania. Pracovná skupina sleduje vývoj procesu verejného obstarávania zhotoviteľa rekonštrukcie a vyvíja iniciatívu na vytvorenie adekvátnych rozvojových podmienok pre obe dôležité kultúrne stánky Bratislavského samosprávneho kraja.

Pracovná skupina sleduje vývoj procesu verejného obstarávania zhotoviteľa rekonštrukcie BBD a vyvíja iniciatívu na vytvorenie adekvátnych podmienok pre divadlo počas rekonštrukcie sídelnej budovy divadla. Členovia pracovnej skupiny sa pravidelne stretávajú, vykonali niekoľko výjazdových rokovaní a z každého stretnutia a rokovania je vyhotovený zápis.

SÚČASNÝ STAV – rekonštrukcia BBD, nájom náhradných priestorov

Pracovná skupina vytypovala pre Bratislavské bábkové divadlo na dobu rekonštrukcie divadla priestory bývalého Domu detí na Škultétyho ulici č. 5 v Bratislave (bývalé pôsobisko Radošinského naivného divadla). Koncom roka 2016 došlo k predbežnej dohode medzi Úradom BSK a vlastníkom priestorov, Jednotným majetkovým fondom Odborových zväzov SR.

Začiatkom marca 2017 podpísalo BBD s Jednotným majetkovým fondom odborových zväzov SR nájomnú zmluvu na dva roky s opciou predĺženia. Výhodou nájmu je výrazne nižšia cena: mesačne 2.500.- EUR základný nájom + 1.200.- EUR energie, čiže ročne cca 45 tisíc EUR oproti doterajším cca 110 tis. EUR v priestoroch Malej scény STU. Zároveň bude BBD výlučným užívateľom priestorov, v ktorých je aj relevantné zázemie – skúšobňa a sklady.

Momentálne prebieha sťahovanie BBD do prenajatých priestorov a ich úprava. Divadlo začne hrať v prenajatých priestoroch v apríli.

V prebiehajúcej súťaži na dodávateľa rekonštrukcie BBD podala spoločnosť Eurobuilding, a.s. šesť námietok, z ktorých jednu Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) vyhodnotil ako oprávnenú a následne nariadil Bratislavskému samosprávnemu kraju súťaž zrušiť. BSK sa proti rozhodnutiu ÚVO dňa 2.3.2017 odvolal a o tomto odvolaní rozhodne odvolací orgán, Rada ÚVO v zákonnej lehote 45 dní.

Pracovná skupina na riešenie sídla Divadla LUDUS a Bratislavského bábkového divadla

Členovia z radov poslancov Zastupiteľstva BSK

Ing. Tatiana Mikušová, poslankyňa BSK – garant za Divadlo LUDUS

Ing. István Pomichal, PhD – garant za BBD

Mgr. Art. Roman Maroš, poslanec BSK

Zástupcovia oboch divadiel

Mgr. art. Dana Kurillová, riaditeľka, Divadlo LUDUS

Mgr. art. Peter Kuba, Divadlo LUDUS

Ing. Ján Brtiš, riaditeľ BBD

Príslušné Odbory Úradu BSK

Odbor cestovného ruchu a kultúry BSK – gesčný odbor
(prostredníctvom oddelenia kultúrnej infraštruktúry)

Odbor investičných činností, správy majetku a verejného obstarávania
(prostredníctvom oddelenia investičných činností)

INFORMÁCIA

**o činnosti a záveroch pracovnej skupiny na riešenie
ďalšieho pôsobenia Divadla LUDUS a Bratislavského
bábkového divadla**

Divadlo a škola LUDUS

DIVADLO LUDUS

Divadlo LUDUS vzniklo v r. 1970 ako kreatívne centrum mladých. Od svojho vzniku zabezpečuje uvádzanie divadelných diel a iných foriem dramatického, vzdelávacieho a zábavného umenia pre deti a mládež. V Bratislavskom kraji je jediným divadlom svojho druhu a jeho podpora a rozvoj sú aj z celoslovenského pohľadu kľúčovými prioritami z pohľadu zachovania kultúrnej kontinuity. Divadlo je neoddeliteľne spojené so školou LUDUS, ktorá vychovala pre slovenské divadlo desiatky výnimočných divadelníkov. V roku 2002 prešlo divadlo LUDUS do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja bez vlastného sídla. V tom čase pôsobilo v prenajatých priestoroch, v bývalom objekte PKO v Bratislave. Objekt bolo potrebné v roku 2009 vypratať z dôvodu sanácie. Vedenie BSK intenzívne hľadalo vhodné priestory pre ďalšie pôsobenie divadla LUDUS a v roku 2009 uzatvorilo s vlastníkom Tower Stage, s.r.o. zmluvu o prenájme divadelných a administratívnych priestorov v objekte budovy na Pribinovej ul. č. 25 v Bratislave. Platnosť zmluvy končí 30. 6. 2019, po tomto termíne divadlo nemá k dispozícii vlastné sídlo pre administratívu, ani priestor na prezentáciu umeleckej tvorby. Prenájom za uvedené priestory je 9 600,- EUR mesačne.

Pracovná skupina na riešenie ďalšieho pôsobenia Divadla a školy LUDUS a Bratislavského bábkového divadla

Na podnet Kultúrnej komisie Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja menoval riaditeľ Úradu BSK v septembri 2016 **pracovnú skupinu**, s úlohou nájsť a pripraviť dlhodobé riešenia pôsobenia dvoch divadiel v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK: Divadla LUDUS a Bratislavského bábkového divadla. Členmi pracovnej skupiny sú poslanci Zastupiteľstva BSK a pracovníci úradu zastupujúci Odbor cestovného ruchu a kultúry a Odbor investičných činností, správy majetku a verejného obstarávania. Pracovná skupina vyvíja iniciatívu na vytvorenie adekvátnych rozvojových podmienok pre oba dôležité kultúrne stánky Bratislavského samosprávneho kraja.

Dovedna sa pracovná skupina za 6 mesiacov stretla 12-krát, z toho väčšina stretnutí bola výjazdových za účelom hľadania nových adekvátnych priestorov pre dlhodobé sídlo divadla LUDUS. Z každého stretnutia je vypracovaný zápis. Pracovná skupina si preštudovala, fyzicky prezrela a zanalyzovala možnosti využitia v nasledovných priestoroch:

1. Priestory súčasného sídla súkromnej Školy LUDUS, Palackého ul. v Bratislave, objekt obytného domu je v súkromnom vlastníctve.
2. Bývalý Dom detí, Škultétyho č. 5, Bratislava, vlastníkom je Jednotný majetkový fond odborových zväzov SR (bývalé pôsobisko Radošinského naivného divadla)
3. Kultúrne centrum Kamel, Molecova 2, . Vlastník Mestská časť Bratislava, Karlova ves
4. Dom kultúry Dúbravka, Saratovská 2/a, vlastníkom Mestská časť Bratislava, Dúbravka
5. Dom kultúry B-NM, Vajnorská 21, vlastníkom Mestská časť Bratislava, Nové Mesto
6. Dom kultúry Zrkadlový háj – Kultúrne zariadenia Petržalky, Rovniakova 3, vlastníkom Mestská časť Bratislava, Petržalka.
7. Dom kultúry Lúky - Kultúrne zariadenia Petržalky, Vígľašská 1, vlastníkom Mestská časť Bratislava, Petržalka
8. Viacpodlažný mestský dom v zástavbe na Laurinskej ul. 14, v centre Bratislavy, vlastníkom TERRA TRADE, s.r.o.

9. Kongresové centrum v budove TECHNOPOLU na Kutlíkovej č. 17 v Bratislave Petržalke, vlastník Technopol Servis, a.s.

Závery pracovnej skupiny

Pracovná skupina sa zhodla, že na pôsobenie divadla po skončení nájmu v Tower Stage sú z obhliadnutých objektov vhodné dva priestory. Objekt spoločnosti Terra Trade na Laurinskej ul. a Kongresové centrum v Technopole. Obidva priestory by umožňovali paralelné pôsobenie divadla a školy LUDUS (toho času súkromná umelecká škola), ktorú BSK avizovalo vrátiť opäť do svojej zriaďovateľskej pôsobnosti v rámci divadla. Adaptácia priestorov na Laurinskej ulici by však bola finančne náročná (stavebná časť cca 1,2 mil. €), navyše objekt nevyhovuje z hľadiska dopravnej a prevádzkovej obslužnosti (pešia zóna, parkovacie zázemie, skladové priestory).

Pracovná skupina a vedenie divadla sa zhodli, že **najvhodnejším objektom pre ďalšie pôsobenie Divadla LUDUS je kongresové centrum v budove Technopolu**. Celkovú prenajímateľnú plochu tvorí 1.200 m², nachádzajúcich sa na prvom nadzemnom podlaží objektu. Bez rozsiahlejších stavebných zásahov do konštrukčných prvkov priestor umožňuje vytvoriť divadelnú sálu s kapacitou cca 150 sedadiel s kompletnou technickou i návštevníckou infraštruktúrou, samostatné štúdiové javisko, adekvátne priestory pre školu LUDUS, kancelárske priestory a veľkorysé skladové priestory. Budova je dobre dopravne dostupná a nachádza sa na strategickom mieste v blízkosti budúceho petržalského korza a budúcej zastávky električky.

Divadlo LUDUS vypracovalo vizualizáciu úpravy priestorov podľa požiadaviek na svoju dlhodobú prevádzku a paralelné fungovanie školy LUDUS. Vlastník prejavil záujem priestory dlhodobo prenajať a poskytol Úradu BSK podklady projektovej dokumentácie skutočného vyhotovenia stavby.

V súčasnosti Úrad BSK pripravuje plán realizácie zámeru vytvorenia dlhodobého sídla Divadla LUDUS v predmetných priestoroch, ktorá si bude vyžadovať dôslednú prípravu jednotlivých krokov od štúdie realizovateľnosti a projektových prác, cez kreovanie nájomného vzťahu až po stavebné úpravy a to najneskôr do ukončenia nájomného vzťahu so súčasným nájomcom.

Pracovná skupina odporučila vedeniu Úradu BSK vážne sa zaoberať týmto riešením ako perspektívou pre zachovanie existencie a zabezpečenie plnohodnotného rozvoja divadla a školy LUDUS.

Finančná stránka

Úprava priestorov pre účely prevádzky divadla a školy LUDUS si vyžaduje naprojektovanie a obstaranie mobilných divadelných technológií (javisko, hľadisko, štúdiová sála, svetelná a zvuková technika) a stavebnú úpravu s účelom úpravy divadelného zázemia, priestorov pre školu LUDUS a kancelárskych priestorov. Pre získanie aproximatívnych údajov o celkových finančných nákladoch na adaptáciu priestorov je nutné vypracovať štúdiu realizovateľnosti a Úrad BSK ňou zatiaľ nedisponuje. Divadlo LUDUS predbežne vypracovalo kalkuláciu na mobilnú časť adaptácie priestorov.

Nájomný vzťah s vlastníkom objektu – kongresového centra Technopol – bude kreovaný na dlhodobé časové obdobie (cca 25 rokov). Náležitosti nájomného vzťahu budú závisieť od miery participácie vlastníka na úprave priestorov.

Variant 1: Adaptáciu priestorov bude financovať BSK.

Variant 2: Náklady na adaptáciu priestorov sa rozdelia medzi vlastníka objektu a BSK.

Variant 3: Adaptáciu priestorov bude financovať vlastník objektu.

Od zvoleného variantu sa bude odvíjať výška a dĺžka nájmu.

Časový plán

- 1) apríl – máj 2017 vypracovanie štúdie realizovateľnosti vstupnej projektovej dokumentácie
- 2) jún 2017 – predloženie zámeru do Zastupiteľstva BSK (ideálne i s návrhom dlhodobej nájomnej zmluvy)
- 3) 2018 – realizácia adaptácie priestorov
- 4) máj – jún 2019 – sťahovanie divadla do nových priestorov

**Pracovná skupina na riešenie dlhodobého sídla Divadla a školy LUDUS
a Bratislavského bábkového divadla vytvorená na základe rozhodnutia riaditeľa
úradu MUDr. Valeriána Potičného, MPH**

Členovia z radov poslancov Zastupiteľstva BSK

Ing. Tatiana Mikušová, poslankyňa BSK – garant za Divadlo LUDUS

Ing. István Pomichal, PhD – garant za BBD

Mgr. Art. Roman Maroš, poslanec BSK

Zástupcovia oboch divadiel

Mgr. art. Dana Kurillová, riaditeľka, Divadlo LUDUS

Mgr. art. Peter Kuba, Divadlo LUDUS

Ing. Ján Brtiš, riaditeľ BBD

Príslušné Odbory Úradu BSK

Odbor cestovného ruchu a kultúry BSK – gesčný odbor
(prostredníctvom oddelenia kultúrnej infraštruktúry)

Odbor investičných činností, správy majetku a verejného obstarávania
(prostredníctvom oddelenia investičných činností)

Objekty, ktoré pracovná skupina obhliadla za účelom nájdenia vhodného dlhodobého sídla divadla a školy LUDUS

1. Priestory súčasného sídla súkromnej Školy LUDUS, Palackého ul. v Bratislave, objekt obytného domu je v súkromnom vlastníctve.

2. Dom odborov ISTROPOLIS, Odborárske námestie č. 3, Bratislava, vlastníkom je Jednotný majetkový fond zväzov odborových organizácií

3. Kultúrne centrum Kamel, Molecova 2, vlastník Mestská časť Bratislava, Karlova ves

4. Dom kultúry Dúbravka, Saratovská 2/a, vlastník Mestská časť Bratislava, Dúbravka

5. Dom kultúry B-NM, Vajnorská 21, vlastník Mestská časť Bratislava, Nové Mesto

6. Dom kultúry Zrkadlový háj, KZP Rovniakova 3, vlastník Mestská časť Bratislava, Petržalka.

7. Dom kultúry Lúky, Vígl'ašská 1, KZP, vlastník Mestská časť Bratislava, Petržalka

8. Viacpodlažný mestský dom v zástavbe na Laurinskej ul. 14, v centre Bratislavy, vlastník TERRA TRADE, s.r.o.

Kongresové centrum v budove TECHNOPOLU na Kutlíkovej č. 17 v Bratislave Petržalke, vlastník Technopol Servis, a.s.

Dlhodobé sídlo divadla a školy LUDUS v kongresovom centre v Technopole pohľad od parkoviska

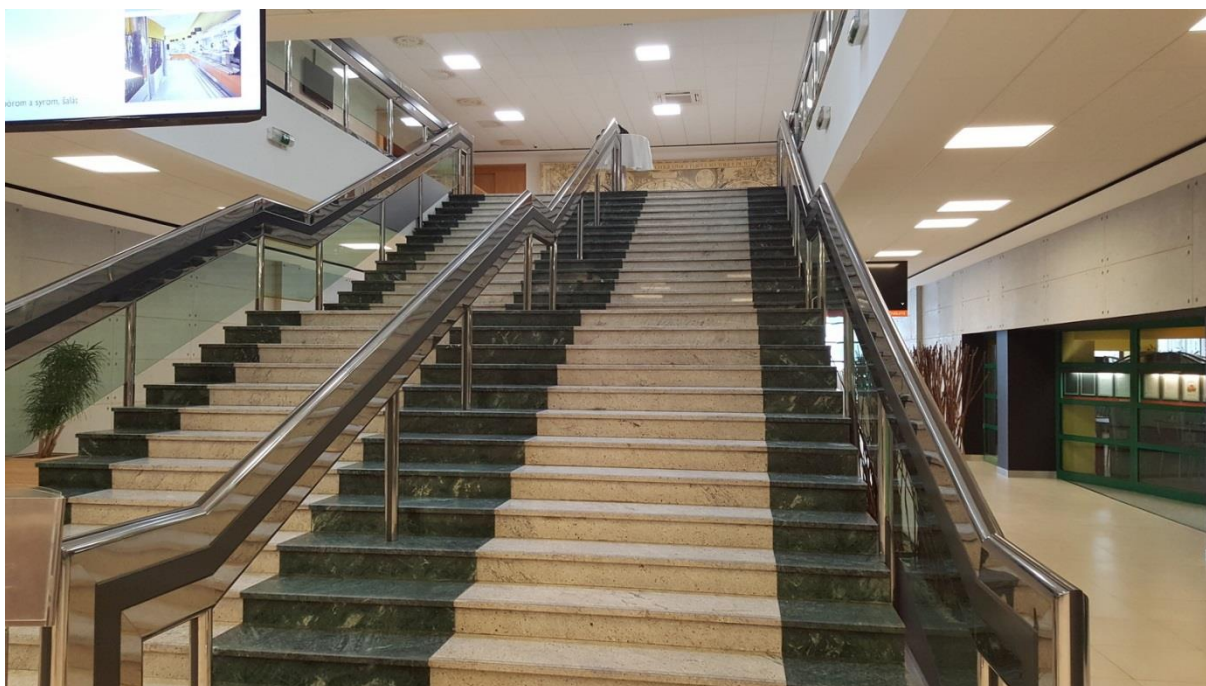
Pohľad od kanála – električka LUDUS

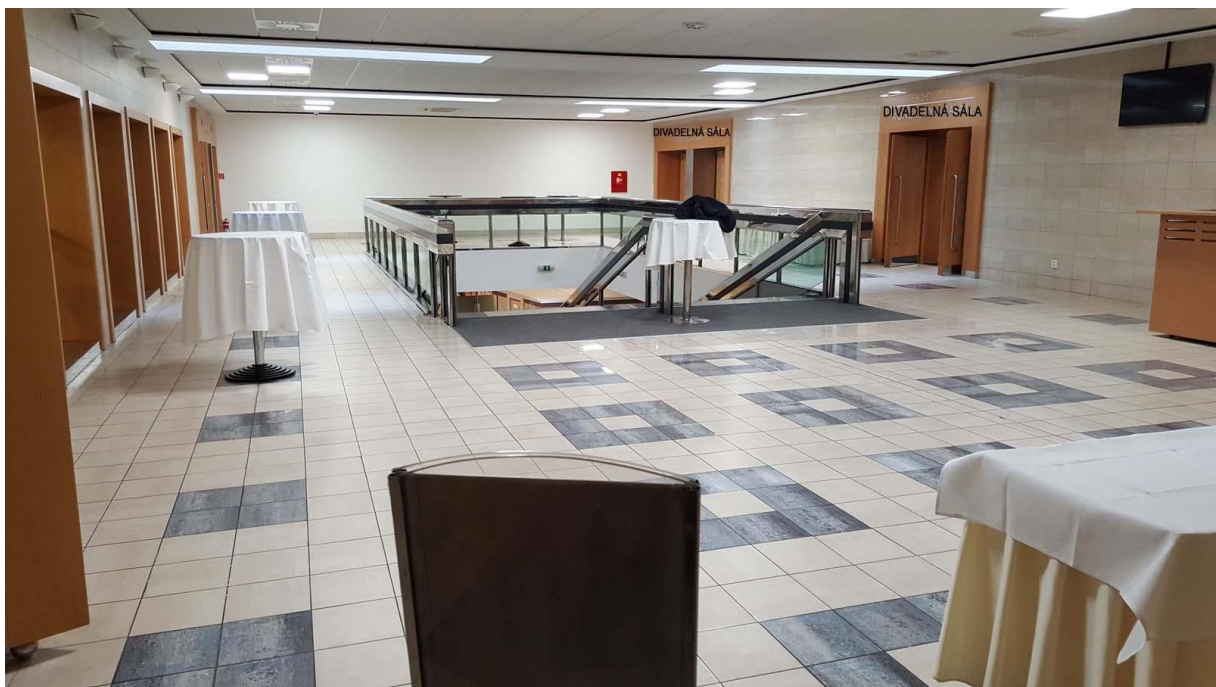
Pohľad od fontány a električky

Schodisko k LUDUSu

Pohľad z foyer na trakt Divadlo

Pohľad z foyer na trakt Škola

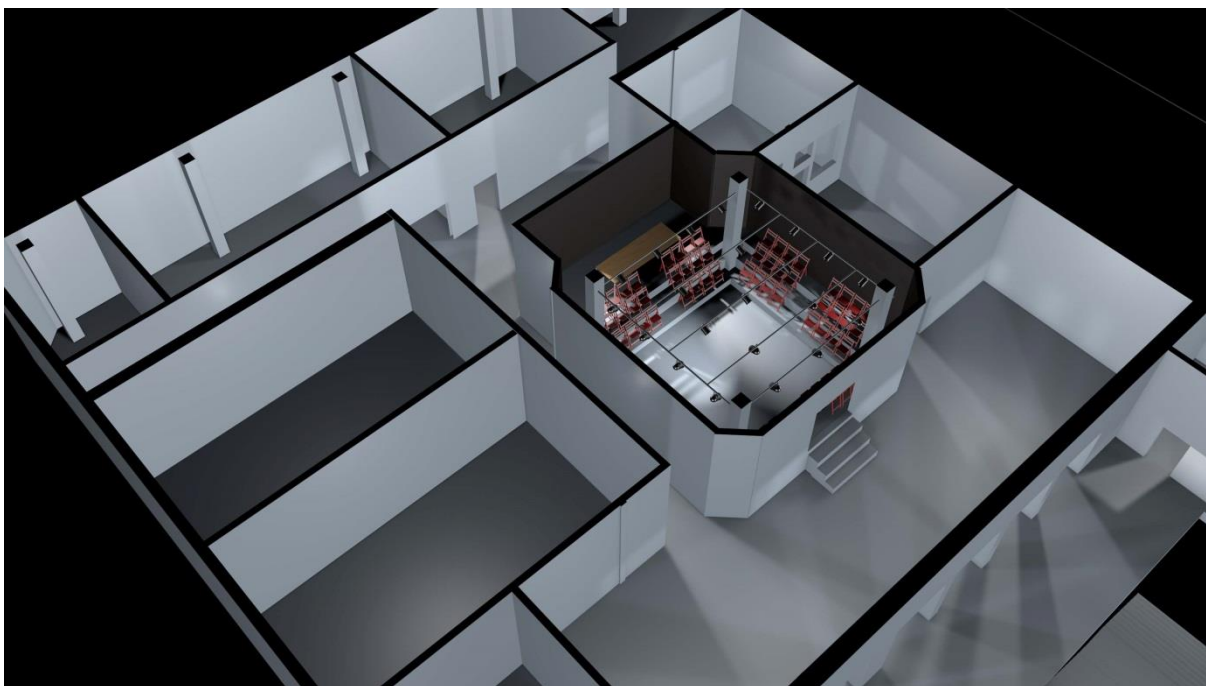
Súčasný stav priestor školy

Vizualizácia pôdorys škola a LUDUSLab

- 250 žiakov (vek 8 až 18 rokov)
- Počet tried: 20 ročníkov (10-12 žiakov)
- počet zamestnancov 4
- počet externých pedagógov/umelcov 15
- počet divadelných ateliérov/workshopov 2
- letný kreatívny ateliér „Thespisova kára“
- ročný počet účasti žiakov 20.000 návštev
- denná vyťaženosť priestoru 100 žiakov

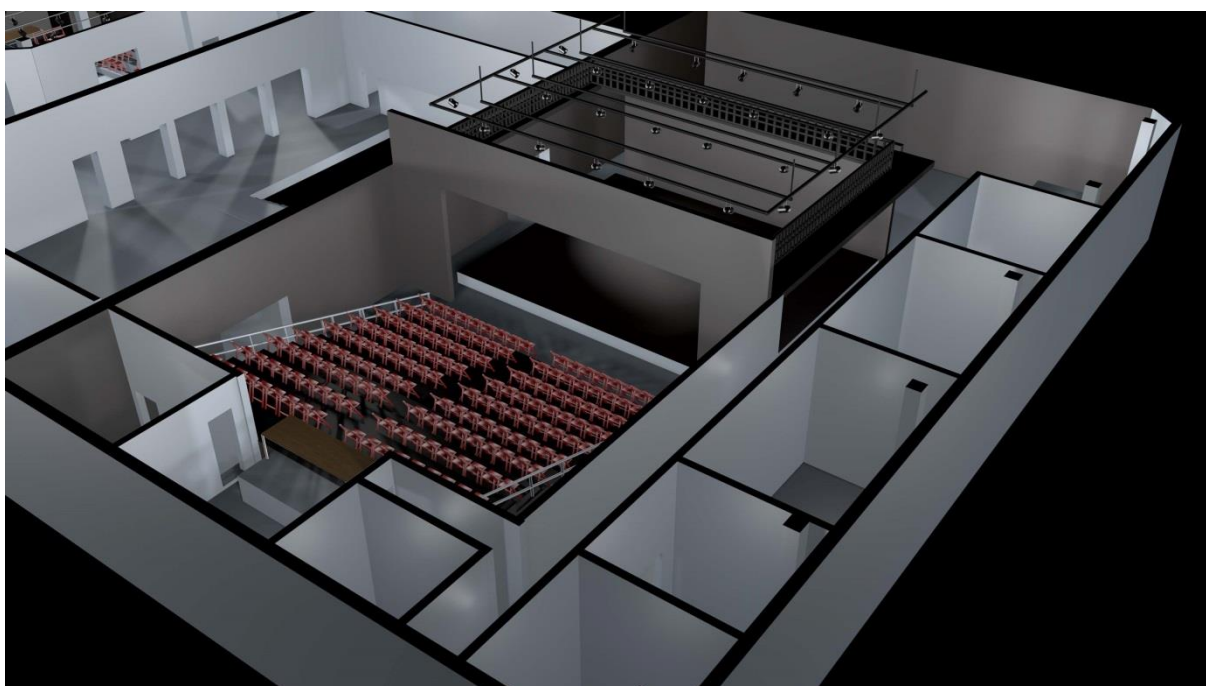
Súčasný stav divadelná sála

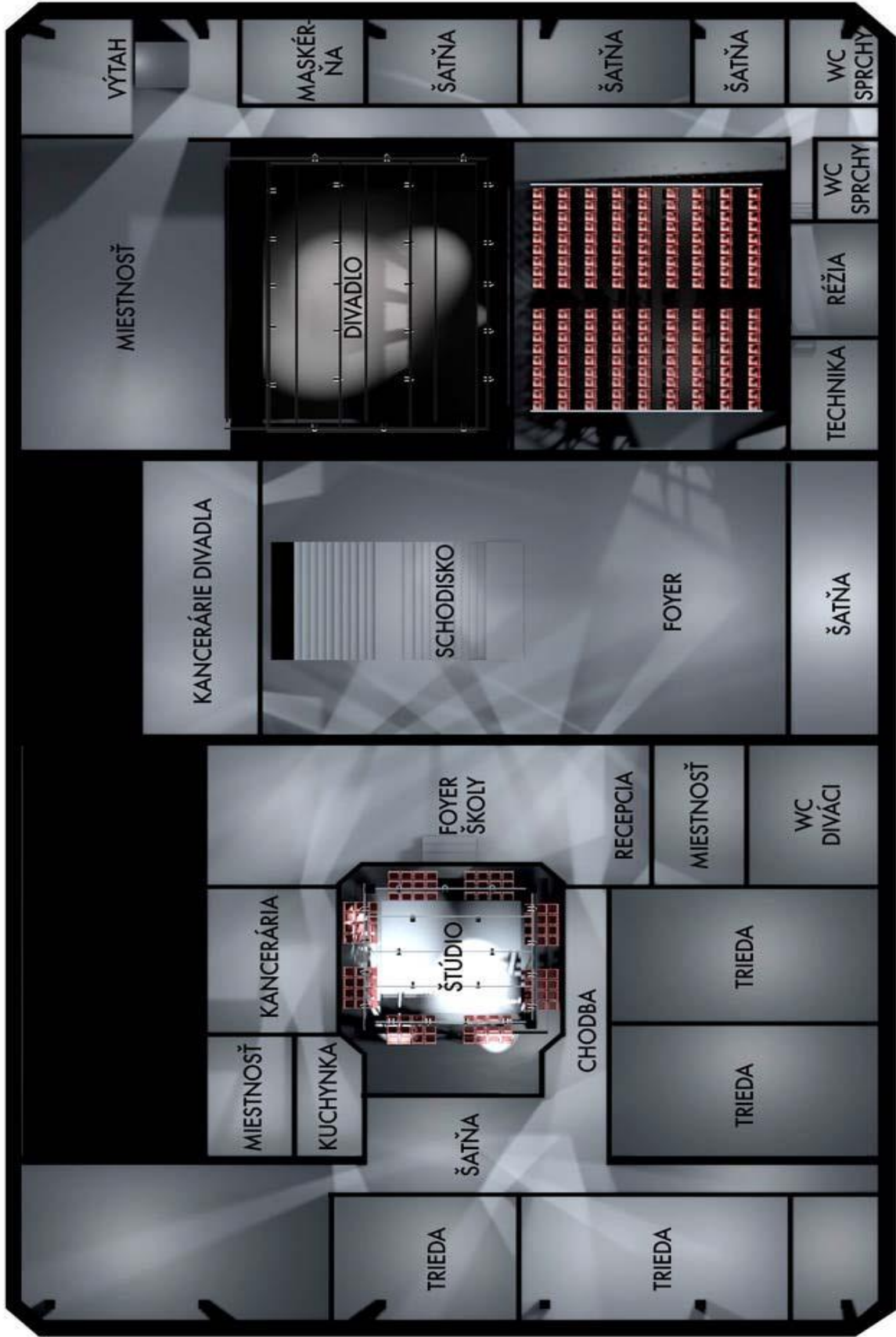
Vizualizácia divadlo a zázemie

- 130 divadelných predstavení ročne
- 30 kultúrnych/umeleckých aktivít (*koncert, film...*)
- počet premiér 4/sezóna
- Medzinárodný festival PUBERTÁK
- počet divákov cca. 22.000 tisíc
- počet zamestnancov 18
- počet externých umelcov cca. 40
- denná vyťaženosť počas hracieho dňa 170 divákov

Vizualizácia navrhovaného riešenia

Parametre pre divadlo:

Kapacita: do 200 divákov

Divadlo plocha celkovo: **cca. 19x 32= 608 m²**

z toho Hľadisko: 13x 12= **156 m²**

Javisko: 13x10= **130 m²**

Zákulisie/back stage: 13x 6 = **78 m²**

v nadväznosti na Sklady, šatne, sanita, obslužný priestor svetelná a zvuková réžia, kancelárie:
13x 4= 52 m² + 6x32= 192m² spolu **244 m²**

Parametre pre školu:

Škola plocha celkovo: cca. 24x24= **576 m²**

Počet žiakov: 250

Počet skupín: 20

Počet lektorov/pedagógov: 15

Skúšobne/triedy/šatne: 5x (cca. 450m²)

Kancelárie, front desk, zborovňa, sanita, rozptylový priestor: 2x (do cca. 126 m²)

Celková plocha prenájmu: do 1.200 m²

INFORMÁCIA

Rekonštrukcia Divadla ARÉNA – aktuálny stav

DIVADLO ARÉNA

Divadlo ARÉNA sídli v historickej budove z roku 1898 na petržalskom nábreží Dunaja (Viedenská cesta č. 10). Jej dejiny siahajú do roku 1828, kedy vznikol nekrytý divadelný amfiteáter (odtiaľ pochádza jeho názov - Aréna). V roku 1898 bola na mieste pôvodného amfiteátra postavená murovaná budova, ktorá mala na svoju dobu moderné vybavenie, vrátane divadelného povraziska. O význame Divadla Aréna vypovedá aj skutočnosť, že v Aréne pôsobil ešte ako mladý herec Max Reinhardt, jedna z vôbec najväčších osobností európskeho divadla (Maxa Reinhardta dodnes pripomína pamätná tabuľa na fasáde divadla). Počas bombardovania Starého mosta na sklonku Druhej svetovej vojny bola Aréna poškodená a prišla o tzv. divadelný komín (povrazisko). Aj v dôsledku tohto znefunkčnenia bola po druhej svetovej vojne budova divadla na viac než 50 rokov pre verejnosť uzatvorená a slúžila ako sklad. Po roku 1989 aj vďaka iniciatíve svetovo rešpektovaného múmie, Milana Sládka, získalo budovu od Slovenskej televízie Ministerstvo kultúry, ktoré následne pristúpilo k jej rekonštrukcii (1994). rekonštrukciu sprevádzalo viacero kompromisov a výsledkom bol vznik tanečnej scény bez relevantnej technickej infraštruktúry (javiskové prepadlisko, povrazisko).

V roku 2002 prešlo divadlo Aréna zo zriaďovateľskej pôsobnosti KNV do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja a jeho riaditeľom sa stal Juraj Kukura. Za trinásť rokov pôsobenia Juraja Kukuru sa divadlo vyprofilovalo ako multižánrová scéna s národným významom a medzinárodnými presahmi. Vzniklo tu niekoľko oceňovaných inscenácií predovšetkým v rámci tzv. Občianskeho cyklu, ktorý priniesol 7 premiér pôvodných slovenských hier na tému kontroverzných epoch a osobností slovenskej histórie s presahom do súčasnosti. Aréna sa stala prakticky jediným divadlom profilujúcim sa ako divadlo politické (termín zavedený nemeckým divadelným režisérom Erwinom Piscatorom v prvej polovici 20. storočia), prinášajúce každú sezónu nové témy. Aréna spolupracuje s etablovanými režisérmi z domáceho i zahraničného prostredia.

Súčasný stav dispozičného riešenia a technickej vybavenosti divadla Aréna nie je vyhovujúci pre umeleckú produkciu divadla Aréna a bráni jeho plnohodnotnej prevádzke. Nedisponuje prepadliskom, točňou, adekvátnymi divadelnými ťahmi, skladovými priestormi ani vyhovujúcimi priestormi pre návštevníkov. Rekonštrukcia divadla je nevyhnutnou podmienkou nielen jeho ďalšieho rozvoja, ale i samotného fungovania dnes.

Zámerom Bratislavského samosprávneho kraja v súlade so Stratégiou rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2015 – 2020 (priorita 6: Skvalitňovanie poskytovaných služieb, inovácie) je zrekonštruovať a modernizovať Divadlo Aréna s dôrazom na doplnenie chýbajúceho technického vybavenia a inováciu zázemia, ktorá by rozšírila možnosti poskytovaných služieb návštevníkom. Súčasťou plánovanej rekonštrukcie je obnova javiskovej technológie, s tým súvisiaca stavebná rekonštrukcia, ktorej dôsledkom bude aj zmena vzhľadu budovy (pribudne tzv. divadelný komín s technológiou povraziska) a rekonštrukcia interiéru divadla, v prvom rade priestorov vrchného a spodného foyeru.

Na základe konzultácií o zámere Mgr. Art. Juraja Kukuru na rekonštrukciu divadla Aréna boli spracované dve štúdie (štúdie k investičnému zámeru)

- Architektonická štúdia k zámeru obnovy (rekonštrukcie) divadla Aréna v Bratislave konzultant konceptu: Prof. Ing. arch Ján Stempel
spracovateľ: akad. arch. Ing. Ján Studený, Ing. arch. Benjamín Brádňanský, Mgr. art. Vít Halada, artD.
- Overovacia štúdia k zámeru rekonštrukcie divadla Aréna - časť scénickej technológie
Štúdia zmeny technologického vybavením inscenačného priestory divadlo Aréna

konzultant konceptu: Prof. akad. arch. Jindřich Smetana
Spracovateľ: GRADIOR TECH a.s.

Na zámer obnovy národnej kultúrnej pamiatky Divadla Aréna vydal súhlasné stanovisko Krajský pamiatkový úrad a predmetné štúdie posúdil aj Ústav stavebnej ekonomiky.

Vzhľadom na rozsah stavebných a technologických prác a z toho vyplývajúcu finančnú náročnosť celej rekonštrukcie nie je realizácia zámeru obnovy vo finančných možnostiach Bratislavského samosprávneho kraja. Úrad BSK v spolupráci s Divadlom Aréna preto pristúpili k hľadaniu externých zdrojov. Vzhľadom na význam samotného objektu i umeleckej činnosti divadla, predovšetkým však na základe medzinárodného umeleckému kreditu a osobnej iniciatívy riaditeľa Divadla Aréna, Mgr. art. Juraja Kukuru, sa k zámeru rekonštrukcie ústretovo vyjadrilo Ministerstvo kultúry SR, na podnet ktorého vláda SR na svojom zasadnutí 16.12.2015 prijala uznesenie č. 705/2015, predmetom ktorého je nenávratná finančná podpora rekonštrukcie Divadla Aréna z prostriedkov štátneho rozpočtu v sume 4,5 mil. EUR.

Paralelne s aktivitami, zameranými na zabezpečenie externých finančných zdrojov na rekonštrukciu budovy Divadla Aréna, vstúpil Úrad BSK do rokovania s Hlavným mestom SR Bratislavou ohľadom majetko-právneho vysporiadania nehnuteľností v areáli divadla, ktoré sú v súčasnosti vo vlastníctve mesta Bratislava. Výsledkom je predbežný súhlas magistrátu s prevodom predmetných nehnuteľností do majetku BSK, ktorý by na svojom aprílovom zasadnutí mali schváliť poslanci mestského Zastupiteľstva.

SÚČASNÝ STAV PROJEKTU REKONŠTRUKCIE

Úrad BSK zriadil dňa 22.4.2016 pracovnú skupinu menovanú za účelom prípravy verejného obstarávania projektu „Rekonštrukcia Divadla Aréna“ a za účelom sledovania priameho procesu verejného obstarávania v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní v zložení: vedúci pracovnej skupiny: JUDr. Jozef Hentek, členovia pracovnej skupiny: JUDr. Ing. Ján Keselý (v súčasnosti už nie je členom PS), Ing. Elena Sokolová, Mgr. Rastislav Šenkirik, Ing. Zdenka Bothová, Ing. Oľga Markovičová.

Úrad BSK vyhlásil dňa 12.5.2016 verejné obstarávanie na projektové práce. Po úspešnom ukončení súťaže došlo dňa 23.9.2016 k podpisu zmluvy s víťazom súťaže, Ing. arch. Gabrielom Drobniakom.

Úrad BSK dňa 24.11.2016 menoval Výrobný výbor k realizácii projektovej dokumentácie na rekonštrukciu Divadla Aréna v zložení: Ing. Jozef Chynoranský, Róbert Branderský, Mgr. Rastislav Šenkirik, Ing. Arch. Gabriel Drobniak, Ing. Dušan Jurkovič, Ing. Juraj Nagy, Prof. Akad. Arch. Jindřich Smetana, Prof. Ing. Arch. Ján Stempel.

Projektant vykonal revíziu pôvodného technologického konceptu a spracoval podľa nej časť súťažných podkladov na obstarávanie divadelnej technológie. Verejné obstarávanie na dodávateľa technológie bolo zverejnené v Európskom vestníku (EVO) dňa 21.12.2016. Na základe pochybností ohľadom nadväzností jednotlivých krokov v procese rekonštrukcie divadla vznesených zo strany konzultantov pôvodných štúdií (členov výrobného výboru) bolo toto verejné obstarávanie zrušené predsedom BSK dňa 5.4.2017. V súčasnosti pracovná skupina a výrobný výbor pracujú na predložení ďalších krokov v projekte rekonštrukcie. Pri rekonštrukcii divadla Aréna nejde o odstránenie havarijného stavu, ale o významné pozdvihnutie technickej úrovne divadla. Modernizáciu Divadla Aréna je možné realizovať len v prípade zhody Úradu BSK s poslancami Zastupiteľstva BSK a s divadlom a jeho odborníkmi.